POLARSKOLEN

ELEVHÆFTE 7 KLASSE - 2027
ET INNOVATIVT UNDERVISNINGSFORLØB

Thorshavn/Færøerne: Den røde bygning på næsset samt andre bygninger på Tinganes og Reyni huser Lagmandskontoret og Indenrigsministeriet. Foto: Erik Christensen/Wikimedia

Udviklet i samarbejde med GEUS - De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland
Signe Hillerup Larsen
Nanna B. Karlsson

Grafik og layout: Sara Brandt Kronborg
Digitalisering: Gaby Pilson

Forfattere
Sigurd Klausholt Larsen
Oliver Wibroe
Brendan Lou Mochia
Ditte Aiaaia Frostholm
Lærke Ina Kroggard
Kaare Øster, Gregers Gjersøe, Troels Gollander

KRONPRINS FREDERIKS OG KRONPRINSESSE MARYS FOND

INDHOLDSFORTEGNELSE

GEOGRAFI

1. Problemfelt: Beboelse i Grønland - By eller Bygd 5
2. Problemfelt: Naturen i Grønland -Grønlandshvalen 6
3. Problemfelt: Klimaforandringer - Menneske og isbjørn mødes 7
4. Problemfelt: Råstoffer 8

SAMFUNDSFAG

1. Erobringstogt til nordpolen 10
2. Problemfelt: Grønlands selvstændighed 11
3. Problemfelt: Uranudvinding 12
4. Problemfelt: Bloktilskud 13

MADKUNDSKAB

Polarbrødsanwich 15

Torske-Suaasat 16

DANSK

1. Opgave 1: Befolkning - Sprog og uddannelse 18
2. Opgave 2: Befolkning – Identitet 19

HISTORIE

Nedslag 2 : Handel 21

Nedslag 3 : Ekspeditionen 22

Nedslag 4 : Hjemmestyre og selvstyre 23

MATEMATIK OG FYSIK/KEMI: HAVNIVEAUÆNDRINGER

Forsøg: Is og et varmere klima 26

1. Opgave: Temperaturstigninger 27
2. Opgave: Grønlands størrelse 28

MATEMATIK: ISSTRØMME

Elevopgaver 32

Opgave: Isens hastighed 33

Opgave: Hvor meget is transporteres ud i havet hvert år? 34

MATEMATIK OG NATURFAG: SAMMENLIGNING AF VEJRET

Elevopgave: Hopedale og København 37

Elevopgave: Paamiut og Thorshavn 38

NYE MATEMATIKOPGAVER/KLIMAFORANDRINGER/KRISTENDOM 39/58

NY ENGELSKUNDERVISNING 59

GEOGRAFI

PROBLEMFELT 1: BEBOELSE I GRØNLAND – BY ELLER BYGD

PROBLEMFELT

I Grønland er der stor forskel på at bo i en by eller en bygd. Nogle mener at det ægte Grønland er livet i bygderne, men hører bygderne fortiden til eller er de værd at kæmpe for?

OPGAVEBESKRIVELSE

Jeres gruppe skal undersøge hvad forskellen på livet i en bygd og en by er, samt diskutere om man bør lukke bygderne.

Hjælpespørgsmål til besvarelsen er derfor:

- Hvor mange byer er der i Grønland?
- Hvad er hovedstaden i Grønland?
- Hvad er en bygd?
- Bliver der flere eller færre indbyggere i bygderne?
- Hvordan er livet forskelligt i bygderne?
- Hvordan er livet forskelligt fra livet i en by?
- Hvad er argumenterne for at lukke bygderne?
- Hvad er argumenterne for at bevare bygderne?

HVOR SKAL JEG FINDE MIN VIDEN?

I kan med hjælp fra Google og denne artikel finde relevant information:

https://sumut.dk/media/uyuh2jsh/103_groenlandsbygder.pdf

Her kan I finde fakta, som kan hjælpe jer med at lave en god fremlæggelse for de andre.

PROBLEMFELT 2: NATUREN I GRØNLAND -GRØNLANDSHVALEN

INFORMATION
I Grønland betyder den flotte og unikke natur meget for størstedelen af dets befolkning. De store isbjerge, indlandsisen, det farverige dyre- og planteliv og den vekslende dagslængde er blot nogle af de områder, der gør Grønland til et helt specielt sted i verden. I denne opgave skal I fokusere på en del af dyrelivet i Grønland og arbejde med grønlandshvalen.

PROBLEMFELT
Grønlandshvalen: Det har altid været en del af den grønlandske kultur at fange både sæler og hvaler. I 1938 blev grønlandshvalen fredet, da antallet af hvaler var faldet. I 2008 blev det igen tilladt at fange disse, men dog i begrænset omfang. Burde hvalerne fredes helt igen eller burde grønlænderne have lov til at fange så mange de vil? Hvilke konsekvenser kan det få i fremtiden, hvis man giver alle lov til at fange løs?

OPGAVEBESKRIVELSE
Jeres gruppe skal forsøge at besvare de to spørgsmål ovenfor.
Derudover skal I finde generel viden om, hvilket dyr en grønlandshval egentlig er.

Hjælpespørgsmål til besvarelsen:
- Hvorfor hedder det en grønlandshval?
- Hvordan ser den ud?
- Hvor lever den?
- Hvordan fanger man den?
- Hvorfor fanger man den? Hvad bruger man den til?
- Hvorfor er den fredet, så man kun kan fange den i begrænset omfang?
- Er den en truet dyreart?
- Hvilke argumenter er der for at frede den?
- Hvilke argumenter er der for at grønlænderne skal have lov til at fange så mange som de vil?

HVOR SKAL JEG FINDE MIN VIDEN?
I kan med hjælp fra Google og disse artikler finde relevant information:

https://sumut.dk/media/4tiounmo/069_groenlandshvalen.pdf

https://sumut.dk/media/zz2d2jnf/131_fangst.pdf

Nedenfor er der udvalgt nogle film, som kan hjælpe jer med at lave en god fremlæggelse for de andre.

FILM
- ”Grønlands natur” https://www.youtube.com/watch?v=6PbiDLZWtFI
- “Hvalfangst i Grønland” https://www.youtube.com/watch?v=XIHVfzgpfA4

PROBLEMFELT 3: KLIMAFORANDRINGER - NÅR MENNESKE OG ISBJØRN MØDES

PROBLEMFELT
Grønland oplever særlig tydeligt hvordan klimaforandringerne påvirker naturen og havisen. Henover de seneste 20 år er der sket store forandringer både til lands og til vands. Som et resultat af dette, er isbjørnen blevet truet på sin eksistens. Endvidere betyder det at isbjørnene opholder sig mere tid på land, med den konsekvens at mennesker og isbjørne hyppigere kommer i kontakt med hinanden.

OPGAVEBESKRIVELSE
Jeres gruppe skal undersøge hvilke konsekvenser klimaforandringerne har medført, særligt med fokus på isbjørnens levevilkår og mødet mellem den grønlandske befolkning og isbjørne.

Hjælpespørgsmål til besvarelsen:
- Hvilke klimaforandringer påvirker at isbjørnen opholder sig mere tid på land?
- Hvilken betydning har isbjørnen for Grønlands kultur og historie?
- Hvor stor er bestanden af isbjørne i Arktis?
- Hvor mange forskellige bestande af isbjørne findes der i Grønland?
- Hvilke regler gælder der for jagt af isbjørne i Grønland?
- Hvad forstås der ved begrebet sameksistens?
- Hvilke konsekvenser har det at isbjørne og mennesker møder hinanden hyppigere?
- Hvad vil isbjørnenes eksistens afhænge af i fremtiden?
- Hvordan oplever lokalbefolkningen den hyppigere kontakt med isbjørnene?

HVOR SKAL VI FINDE VORES VIDEN?
I kan med hjælp fra Google og denne artikel finde relevant information:

https://sumut.dk/media/xsphbqhu/111_klimaforandringerfoererisbjoerneogmennesker.pdf

FILM
''Isbjørnekonflikter i Ittoqqortoormiit''
https://youtu.be/EKtTM8U1LtI

PROBLEMFELT 4: RÅSTOFFER

PROBLEMFELT
Man har de seneste år talt om, at der ligger et stort økonomisk potentiale i den grønlandske undergrund. Dette har givet grønlænderne håb om en dag at blive økonomisk uafhængige af Danmark. Derudover har den skrantende grønlandske økonomi i øvrigt hårdt brug for et boost. Mange internationale aktører står allerede på dørtærsklen til Grønland og er klar med kæmpe investeringer.

Men hvordan sikrer man miljøet og den grønlandske natur? Og hvad skal der til for at sikre den bæredygtige udvikling samtidig med at man udvikler den grønlandske minedrift?

OPGAVEBESKRIVELSE
Jeres gruppe skal beskrive hvilke udfordringer og potentialer I ser i at udvikle den grønlandske mineindustri. Er det klogt at satse på mineindustrien, eller er der for mange, miljømæssige risici forbundet med den udvikling? I skal derfor besvare følgende hjælpe spørgsmal:

- Hvornår blev den første mine I Grønland etableret? Og hvilket råstof udvandt man fra den?
- Hvilke råstoffer har man udvundet af den grønlandske undergrund?
- Er der stadig aktive miner i dag?
- Hvad bruger man kryolit til?
- Hvad er udfordringerne ved at etablere en mine i Grønland?
- Hvorfor kan det være farligt for miljøet at etablere og drive en mine?
- Hvad er argumenterne for at etablere flere miner i Grønland?

HVOR SKAL JEG FINDE MIN VIDEN?
I kan med hjælp fra Google og disse artikler finde relevant information:

https://sumut.dk/media/2wkneiox/022_minedriftigroenlandhistoriskset.pdf

https://sumut.dk/media/cljlrfx4/027_minedrift_mellemutopierrealiteterogforbandelser.pdf

https://sumut.dk/media/1zhnfwbh/024_mineralskeraastofferigroenland.pdf

https://sumut.dk/media/q0idfk50/025_sjaeldnejordarterreeigroenland.pdf

https://sumut.dk/media/033bvvlu/004_raastofskolen_uddannelse__den_haarde_kerne.pdf

https://sumut.dk/media/hk1lzbnt/034_raastofudvindinggroenlandbehovforfaktadebat.pdf

https://sumut.dk/media/ojipsrsk/017_ww_oliejagtigroenlandshaveterforrisikabelt.pdf

https://sumut.dk/media/f20hxcgt/010_groenlandskeminedriftsmiljoemaessigeudfordringer.pdf

https://sumut.dk/media/3iodm4g4/030_bloggen_rapportomgroenlandsraastofeventyr.pdf

SAMFUNDSFAG

EROBRINGSTOGT TIL NORDPOLEN

Mens i ser filmen 'Erobringstogt til Nordpolen' skal i overveje og evt. skrive noter til følgende spørgsmål:

- Hvilke lande grænser op til det arktiske ocean?
- Hvilke lande kæmper om Nordpolen?
- Hvad hedder den undersøiske bjergryg der går ud fra Grønland?
- Hvorfor vil man gerne have retten til et havområde?
- Hvem bestemmer hvem der får Nordpolen?
- Hvad kan Danmark få ud af at have retten over Nordpolen?
- Hvorfor er der ikke nogen der ejer Nordpolen i dag?

Noter:

PROBLEMFELT: GRØNLANDS SELVSTÆNDIGHED

Grønland har længe haft et ønske om at blive en selvstændig nation. Men som verden ser ud nu, er det svært at forestille sig hvordan det skulle være praktisk muligt at drive verdens største ø, som selvstændig stat, med et befolkningstal der svarer til en større dansk provinsby. Men med tiden har Grønlands status ændret sig, fra at være en dansk amt til at være et hjemmestyre til i dag at have status som selvstyre.

Det er ingen hemmelighed at der er en lang række sociale problemer i Grønland. Men har Danmark et ansvar for dette?

Det danske bloktilskud blev på grønlændernes eget initiativ fastlåst i 2009 for at skabe en større motivation for selvstændighed. Det har dog vist sig sidenhen at den grønlandske økonomi ikke har kunnet følge med. Bør Danmark igen øge bloktilskuddet og hjælpe Grønland ud af deres økonomiske krise, hvis det viser sig at de ikke selv er i stand til det?

OPGAVEBESKRIVELSE
Jeres gruppe skal nu sætte jer ind i argumenterne for begge sider af sagen og opliste de bedste argumenter både for og imod selvstændighed.

I skal skrive mindst 3 argumenter for og 3 argumenter imod. (Giv jer god tid til at undersøge og finde de bedste argumenter).

Efter de bedste argumenter er skrevet ned, skal i beslutte jer for hvem der vil tale for den ene eller for den anden side (2 for og 2 imod).

Grupperne blandes således at 2 der er for sætter sig sammen med 2 der er imod. I de nye grupper skal i nu diskutere casen og fremføre argumenterne I har med fra den tidligere gruppe.

HVOR SKAL JEG FINDE MIN VIDEN?
I kan med hjælp fra Google og disse artikler finde relevant information:

https://www.dr.dk/nyheder/indland/groenlands-regering-har-ikke-travlt-med-saette-en-dato-selvstaendighed

Se de små film her i dette link:

https://www.dr.dk/nyheder/indland/valgigroenland/intense-droemme-fra-nuuk-hun-vil-have-selvstaendighed-han-gider-ikke#!/

FORSLAG TIL ARTIKLER:
https://www.information.dk/indland/2008/11/selvstyre-koste-groenland-dyrt

https://www.information.dk/debat/2013/11/duellen-danmark-opfoere-storebror

PROBLEMFELT: URANUDVINDING

Udviklingsarbejdet med de grønlandske miner og de forestående mineprojekter, har medført en række dilemmaer. Et af de største har været, at der fra grønlandsk side har været interesse for at etablere flere miner, der bl.a. udvinder uran. Dette stiller Danmark i en svær position, da man for over 25 år siden, i folketinget besluttede en nultolerance over for udvinding af uran. Hvilket betyder at man ikke må udvinde uran i Danmark overhovedet. Det blev besluttet fordi uran bl.a. kan bruges til frem- stilling af atomvåben.

Men da grønlænderene fortsat ønskede at etablere minen har man fundet en måde at omgå 'nultolerancen' på. På den ene side kan man sige at det er uacceptabelt at Grønland omgår denne lov af økonomiske hensyn. Men på den anden side kan man også argumentere for at det ikke er noget danskerne skal blande sig i og at det må være grønlændernes eget ansvar at forvalte deres egen natur.

OPGAVEBESKRIVELSE
Jeres gruppe skal nu sætte jer ind i argumenterne for begge sider af sagen og opliste de bedste argumenter både for og imod.

I skal skrive mindst 3 argumenter for og 3 argumenter imod. (Giv jer god tid til at undersøge og finde de bedste argumenter)

Efter de bedste argumenter er skrevet ned, skal i beslutte jer for hvem der vil tale for den ene eller for den anden side (2 for og 2 imod).

Grupperne blandes således at 2 der er for sætter sig sammen med 2 der er imod.

I de nye grupper skal i nu diskutere casen og fremføre argumenterne i har med fra den tidligere gruppe.

HVOR SKAL JEG FINDE MIN VIDEN?
I kan med hjælp fra Google og disse artikler finde relevant information:

https://sumut.dk/media/dcrfbt2f/026_uranigroenland.pdf

https://sumut.dk/media/f20hxcgt/010_groenlandskeminedriftsmiljoemaessigeudfordringer.pdf

https://sumut.dk/media/cljlrfx4/027_minedrift_mellemutopierrealiteterogforbandelser.pdf

FORSLAG TIL ANDRE ARTIKLER:
https://www.dr.dk/nyheder/politik/overblik-forstaa-det-groenlandske-urandrama-paa-et-minut

https://www.dr.dk/nyheder/politik/danmark-og-groenland-enes-om-uran-eksport

PROBLEMFELT: BLOKTILSKUD

Hvert år modtager Grønland et bloktilskud fra Danmark på omkring 4 milliarder kr. Det gør Danmark for at sikre basale sociale betingelser. Såsom uddannelse, sundhed og retssystem.

Potentialet for en økonomisk gevinst ved råstofudvinding i fremtiden har åbnet diskussionen for hvem denne gevinst skal tilkomme. Skal det være Danmark der gennem mange år har ydet en massiv økonomisk støtte til Grønland, uden at have fået en direkte økonomisk gevinst eller er det Grønland, der kan få en unik mulighed for at blive en selvstændig nation? Hvem har med andre ord retten til råstofferne?

I søgen efter viden kan I også gå ind på side 8 i elevhæftet og læse om Råstoffer.

OPGAVEBESKRIVELSE
Jeres gruppe skal nu sætte jer ind i argumenterne for begge sider af sagen og opliste de bedste argumenter både for og imod.

I skal skrive mindst 3 argumenter for og 3 argumenter imod. (Giv jer god tid til at undersøge og finde de bedste argumenter)

Efter de bedste argumenter er skrevet ned, skal i beslutte jer for hvem der vil tale for den ene eller for den anden side (2 for og 2 imod).

Grupperne blandes således at 2 der er for sætter sig sammen med 2 der er imod.

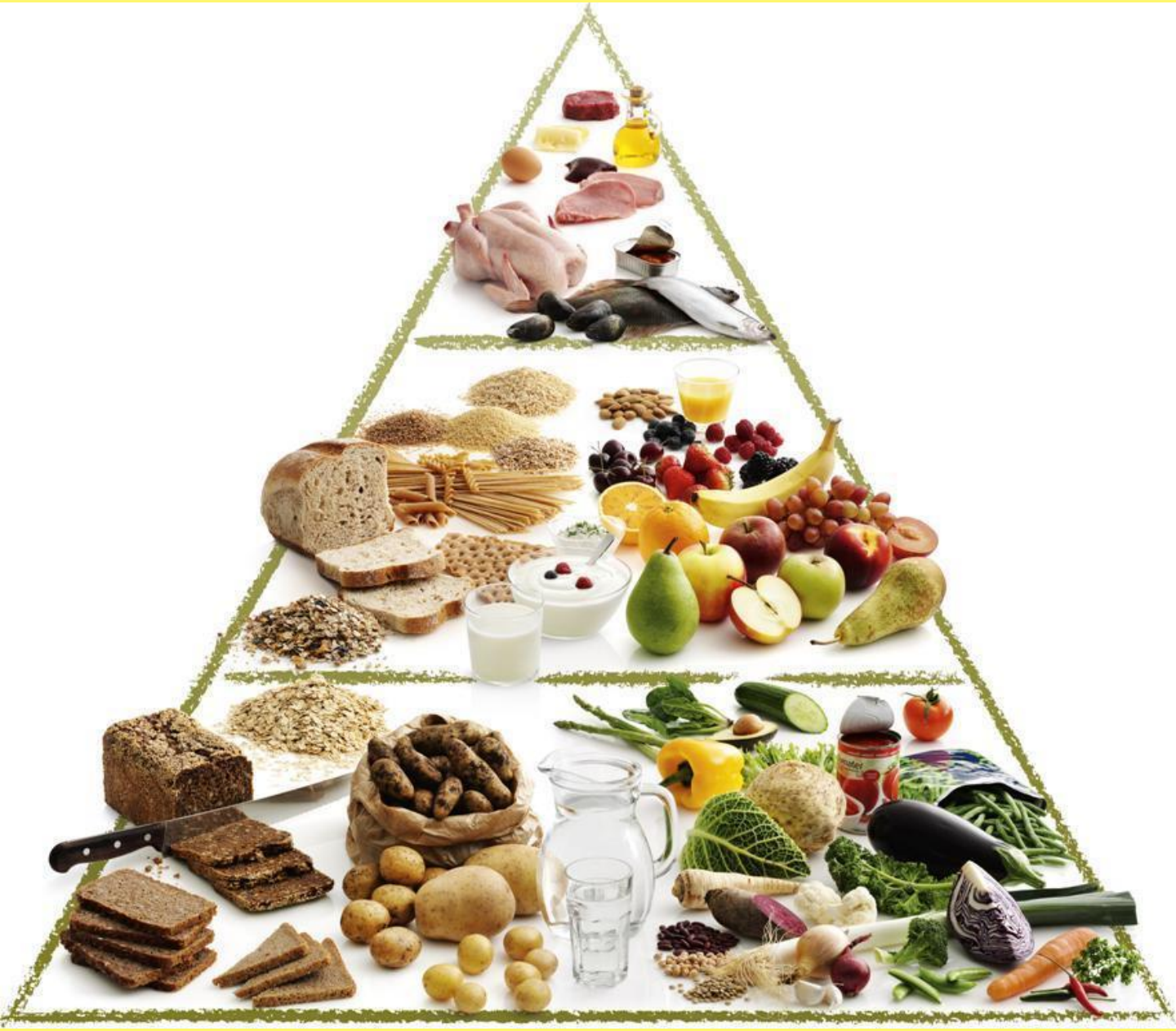
I de nye grupper skal i nu diskutere casen og fremføre argumenterne i har med fra den tidligere gruppe.

HVOR SKAL JEG FINDE MIN VIDEN?
I kan med hjælp fra Google og disse artikler finde relevant information:

https://da.wikipedia.org/wiki/Bloktilskud_til_Gr%C3%B8nland

FORSLAG TIL FILM
https://www.dr.dk/nyheder/indland/valgigroenland/video-hvorfor-koster-en-agurk-i-groenland-29-kroner-og-hvorfor-er

MADKUNDSKAB

POLARBRØDSANDWICH

Polarbrød er oprindeligt fra Nordsverige. Men det egner sig godt til det kolde klima i Grønland, da det er brød som fryses ned umiddelbart efter bagning. Når brødet fryses, stoppes aldringsprocessen, mens smagen og næringsværdien beholdes.

INGREDIENSER TIL 24 STK.:
150 g finvalsede havregryn
500 g fuldkornshvedemel ca. 300 g sigtet hvedemel
ca. 15 g frisk gær eller 1/2 pose tørgær
1 tsk. sukker
1 tsk. salt
4 1/2 dl mælk
2 dl vand
1 dl solsikkeolie eller anden neutral madolie fx majsolie

FREMGANGSMÅDE:
- Kværn havregrynene i en foodprocessor til de er ganske finmalet. Alternativt kan du bruge en morder eller hakke dem på et skærebræt.
- Bland havregryn, fuldkornsmel, hvedemel, sukker, salt og gær i en stor skål.
- Tilsæt mælk, vand (ca. 25 grader) og solsikkeolie.
- Rør det hele sammen i skålen.
- Ælt dejen i ca. 10 minutter til du får en fast og fugtig dej (brug evt. et par tynde engangs-gummihandsker, så dejen ikke sidder fast i hænderne, når du ælter).
- Læg dejen i en stor skål og stil den et lunt sted.
- Læg et lunt og vådt viskestykke over skålen og lad dejen hæve i ca. 30-35 min.
- Del dejen i 24 stk. (8 stk. på én bradepande) - hvert stk. er 1 cm tyk. Du skal bruge 3 bradepander i alt.
- Stik de 24 brød i toppen med en gaffel for at undgå luftbobler.
- Indstil ovnen på 225 grader (over- og undervarme).
- Lad brødene hæve igen i ca. 10 minutter - før de sættes i ovnen.
- Steg så brødene i ovnen i 9-10 min., eller til brødene er gyldne.
- Kig til brødene hvert 3. minut, for at sikre at de ikke brænder på.

FORSLAG TIL FYLD TIL 24 STK.:
3-4 pakker friskost/smøreost med urter og hvidløg
2 kg kogt kartoffel i skiver
ca. 5 pakker kamsteg i skiver eller andet kødpålæg 10-15 fintsnittede forårsløg
4-5 glas kapers
evt. rucola.

OPSKRIFTEN ER HENTET FRA: http://trinesmatblogg.no/2013/08/20/polarbrod/

TORSKE-SUAASAT - i alt 24 portioner - laves af 2 grupper

Denne suppe er inspireret af Grønlands nationalret 'Suaasat', hvor man almindeligvis bruger sælkød eller hvalkød, men med torsk og bacon er retten meget lækker og nemmere at skaffe ingredienser til.

INGREDIENSER
4 portioner (ca. mængdeangivelse)
- skal ganges med tre, så eleverne får 12 portioner i hver gruppe

250 g. bacontern
1 spsk. smør
500 g. torsk (uden ben)
2 stk. løg
2 fed hvidløg
1 stk. bladselleri
2 mellemstore gulerødder/majroer/porrer
3 stk. mellemstore kartofler Ca. 2. l. bouillon
1 dl. grødris
3 dl. piskefløde
4 stk. laurbærblade salt og peber

KØKKENREDSKABER
8-10 liters suppegryde
Knive
Skærebræt

FREMGANGSMÅDE
- Rens og hak alle grøntsager fint.
- Steg bacon i en stor suppegryde, det skal ikke blive sprødt
- Tilsæt grøntsagerne og lad dem stege sammen med bacon i ca. 10 min.
- Tilsæt bouillon, så det dækker grøntsagerne. Tilføj ekstra vand hvis bouillonen ikke dækker grøntsagerne.
- Tilsæt laurbærblade og grødris og lad suppen koge lidt ind, ca. 15 min.
- Imens grøntsagerne koger sammen med risene, istandgør du torsken (dvs. fjern evt. ben) og skærer den ud i mindre stykker.
- Tilsæt fløden og kog suppen op igen, så smagen koncentreres.
- Tilsæt fisken. Fisken skal kun have en 5 minutters tid, så konsistensen på suppen skal være lind inden du tilsætter fisken.
- Smag suppen til med salt og peber.

Suppen spises rygende varm på en kold dag, og er lækker sammen med en hånd-fuld friske urter i sæson, fx ramsløg, løgkarse eller persille.

Opskriften er hentet fra: http://smagpaaaarhus.dk/nyhed/torske-suaasat/

DANSK

OPGAVE 1 BEFOLKNING - SPROG OG UDDANNELSE

PROBLEMFELT
Det grønlandske sprog er meget anderledes end det danske. Det er et såkaldt inuit-sprog, som kun 60.000 mennesker taler.

Mange er af den opfattelse at man er grønlænder, når man kan tale grønlandsk, men samtidig er der mange i Grønland, som kun er dansksprogede. Spørgsmålet er så: hvordan definerer man, hvornår man er grønlænder?

ARBEJDSSPØRGSMÅL
- Hvordan adskiller det grønlandske sprog sig fra det danske?
- Hvorfor har antallet af mennesker, der taler grønlandsk været faldende?
- Hvilken betydning har det at kunne tale grønlandsk, når man bor i Grønland?
- Hvilken fordel er der ved at kunne tale både grønlandsk og dansk?
- Kan man klare sig i Grønland, hvis man kun taler grønlandsk? Hvorfor kan det være svært?
- Hvad kan man gøre for at 'holde liv' i det grønlandske sprog?
- Hvad kan konsekvensen i fremtiden være, hvis man ikke gør dette?
- Hvorfor kan det være svært at gå i skole og tage en uddannelse i Grønland?

Udvælg nu 4 af de ovenstående spørgsmål som i vil besvare i jeres videointerview.

HVOR KAN JEG FINDE MIN VIDEN?

I kan med hjælp fra Google og disse artikler finde relevant information:

https://sumut.dk/media/ov5bg5aw/107_sprogsomidentitet.pdf

https://sumut.dk/media/v4gij31v/126_sprogligintegrationigen.pdf

https://sumut.dk/media/mdsn4m41/099_uddannelsessystemetigroenland.pdf

https://sumut.dk/media/ax5ckl5f/134detgroenlandskesprog.pdf

https://sumut.dk/media/posl0ch3/100_groenlandsketbilledeligtsprog.pdf

Ovenfor er der udvalgt nogle artikler, som kan hjælpe jer til at besvare spørgsmålene. I kan derudover søge informationer andre steder, men også benytte hinanden til sammen at reflektere over spørgsmålene og finde svar.

Her nedenfor er link til et materiale om det grønlandske sprog fra det Grønlandske Hus:

https://sumut.dk/media/idnkqjr4/elevhaefte-kalaallitsut-udskoling.pdf

OPGAVE 2: BEFOLKNING – IDENTITET

PROBLEMFELT
Identitet er et stort debatområde i Grønland - hvornår er man grønlænder og hvornår ikke?

Det grønlandske sprog og det at kunne tage sig en uddannelse hænger stærkt sammen med identitet. Vi skaber bl.a. vores identitet gennem vores sprog, kultur og de valg vi tager i forhold til uddannelse og livsførelse.

Denne anden del af undervisningen fokuserer på unge mennesker og hvordan de skaber deres identitet samt hvilke udfordringer dette kan indebære. Artiklerne og filmene behandler bl.a. mobning, forventninger og fordomme og mødet med Danmark, når man er opvokset i Grønland. Der skildres samtidig også mange ligheder, som der er mellem danskere og grønlændere.

ARBEJDSSPØRGSMÅL:
- Hvornår er man en 'ægte' grønlænder?
- Er grønlændere danske statsborgere?
- Hvilke forskelle og ligheder er der mellem danskere og grønlændere?
- Er man grønlænder, hvis man er vokset op i Grønland, men kun kan tale dansk og ikke grønlandsk?
- Er man grønlænder, hvis man, som rigtig mange familier i Grønland, har en dansk og en grønlandsk forælder?
- Er man grønlænder eller dansker når man eksempelvis flytter til Danmark for at studere?
- Hvordan er det at være teenager i Grønland? Er det anderledes end i Danmark?
- Hvis ja - hvordan?
- Er der et entydigt svar på, hvornår man er grønlænder og hvornår man ikke er?

Udvælg nu 4 af de ovenstående spørgsmål som i vil besvare i jeres videointerview.

HVOR KAN JEG FINDE MIN VIDEN?

I kan med hjælp fra Google og disse artikler finde relevant information:

https://sumut.dk/media/prkpp5n5/076_bloggen_groenlandskalfindefremtildengroenlandskeidentitet.pdf

https://sumut.dk/media/hnkh1zkk/059_skateprojekterstyrkerungessocialeidentitet.pdf

https://sumut.dk/media/ov5bg5aw/107_sprogsomidentitet.pdf

https://sumut.dk/media/3q5mbqc3/106_tanker_om_groenlandsk_identitet_i.pdf

FILM:
"Mødet med Danmark": https://vimeo.com/127245567
"Forforståelse, Nysgerrighed og Fordomme": https://vimeo.com/127241097

HISTORIE

NEDSLAG 1: MISSIONEN

Her vil jeres lærer vise jer et lille stykke film og efter filmen vil han stille jer nogle spørgsmål:

- Hvornår kom Hans Egede til Grønland?
- Hvorfor tog han derop?
- Hvordan var hans møde med grønlænderne?

NEDSLAG 2: HANDEL

Opgave: Gå på opdagelse hos "Historielab", og undersøg Hans Egedes missionsarbejde:
https://historielab.dk/laerervejledning-til-kildebanken-rigsfaellesskabet/

Her er kun adgang til Lærervejledningen, men det er muligt at arbejde med følgende afsnit:

- Hvalfangst og monopol
- Hans Egede og missionen
- Hans Egedes syn på Grønlænderne
- På vej imod kolonisering
- Sælfangst

Ud over Hans Egedes mission var handel en vigtig årsag til interessen for Grønland

OPGAVE 1
Gå på opdagelse i afsnittet "Hvalfangst og monopol"
Besvar følgende spørgsmål:

- Hvad var der sket med Nordboerne?
- Hvilke varer kunne man få fra Grønland?
- Hvornår fik Den Kongelige Grønlandske Handel eneret på handlen?
- Hvad betyder eneret og monopol?

OPGAVE 2
Se klippet 'Rigsfællesskabets historie' afsnit 1 - tid 22:10-23:55:
https://www.youtube.com/watch?v=nBGXezK3J-o

Besvar følgende spørgsmål:

- Hvad blev danskerne stadig mere optaget af i handlen med Grønland
- Hvornår oprettes Den Kongelige Grønlandske Handel
- Hvad var den afgørende handelsvare fra Grønland
- Hvad kunne man bruge smeltet spæk til
- Hvilke varer ville grønlænderne gerne have fra danskerne

NEDSLAG 3: EKSPEDITIONEN

I starten af 1900-tallet drog en række danskledede ekspeditioner over indlandsisen. Målet var blandt andet at samle viden om den grønlandske befolkning og natur.

OPGAVE 1
Herunder skal du skabe dig et overblik over tre af ekspeditionerne. Du kan Google de tre ekspeditioner og finde mere information.

a. Den Litterære Ekspedition,
b. Danmarks-ekspeditionen
c. Den 5. Thuleekspedition.

EKSPEDITION	ÅR	MÅL	BETYDNING	HVAD VAR SÆRLIGT VED TUREN?
DEN LITTERÆRE EKSPEDITION				
DANMARKS EKSPEDITION				
DEN 5. THULE-EKSPEDITION				

Udfyld skemaet for hver af de tre ekspeditioner

Hvilke forskelle og ligheder var der mellem ekspeditionerne?

NEDSLAG 3: EKSPEDITIONEN (FORTSAT)

OPGAVE 2

Her kan du læse om grønlænderen Jørgen Brønlund:
https://da.wikipedia.org/wiki/J%C3%B8rgen_Br%C3%B8nlund

Besvar følgende spørgsmål:
- Hvem var Jørgen Brønlund
- Var Jørgen Brønlund grønlænder eller dansker
- Hvilken ekspedition var han en del af
- Hvordan gik det Jørgen Brønlund
- Hvem var Ludvig Mylius-Erichsen og Høeg Hagen
- Hvordan gik det Mylius-Erichsen og Høeg Hagen

Find Jørgen Brønlunds sidste indskrivning i sin dagbog og sammenlign det med Ludvig Mylius-Erichsens digt Snestorm, som du kan finde her:
https://kalliope.org/da/text/mylius2017110543

Sammenlign de to tekster.

- Hvilke teksttyper er tale om?
- Hvor og hvornår er teksterne skrevet?
- Hvad er budskabet?
- Hvordan hænger budskabet sammen med tekstens type?
- Hvad fortæller de to tekster os om forholdene på en ekspedition?

NEDSLAG 4: HJEMMESTYRE OG SELVSTYRE

OPGAVE 1

Find oplysninger om hjemmestyret og selvstyret (Du kan i det første link vælge Let, Mellem og Svær tekst):

1. https://sumut.dk/media/xgdbromk/048_vejentilhjemmestyre.pdf

2. https://sumut.dk/media/baedwpv5/049_vejentilselvstyre.pdf

BESVAR
- Hvornår fik Grønland hjemmestyre?
- Hvornår fik Grønland selvstyre
- Hvad bestemmer det grønlandske selvstyre?
- Hvad bestemmer det grønlandske selvstyre ikke?

AFSLUTTENDE DISKUSSION
- Tror I at Grønland får selvstændighed?
- Bør Grønland have selvstændighed?
- Cirka en tredjedel af Grønlands offentlige budget bliver betalt af Danmark (de 3,6 milliarder som blev nævnt i det ene link) (I 2020 er Bloktilskuddet 3,9 milliarder). Er det realistisk at Grønland kan klare sig uden dem?
- Bør Danmark forsøge at bevare rigsfællesskabet?

TEGNERSERIEPRODUKTION

Hvis der er mere tid, kan I tage udgangspunkt i et af nedslagene og lave en tegneserie.

Eksempler på tegneserier kunne tage udgangspunkt i Hans Egedes rejse, Jørgen Brønlunds død eller glæden over hjemmestyre i 1979.

MATEMATIK OG FYSIK/KEMI

HAVÆNDRINGER

FORSØG: IS OG ET VARMERE KLIMA

OPGAVEBESKRIVELSE:
- Hvordan smelter is?
- Hvordan kan man hurtigst smelte en isklump?

Nu skal I prøve at smelte isklumper. Isklumpen skal forestille at være et stykke indlandsis. Du skal finde ud af, hvordan du hurtigst kan få isklumpen til at smelte . . .

Vi skal afprøve 5 forskellige metoder til at smelte en isterning i:

1. Almindelig stuetemperatur
2. Varm luft
3. Koldt vand
4. Varmt vand
5. Saltvand

Inden forsøget sættes i gang skal i overveje, gætte og notere svaret på følgende spørgsmål:

SPØRGSMÅL	SANDT/FALSK (GÆT)
Is smelter hurtigere i varm end i kold luft	
Is smelter hurtigere i varmt vand end i koldt vand	
Is smelter hurtigere i saltvand end i ferskvand	
Is smelter hurtigere i vand end i luft	

FORSØG

HVER GRUPPE SKAL BRUGE:

- 5 isterninger, vent med at tage dem ud af fryseren til alt det andet er klar
- 5 glas, glas eller plastik
- 1 teske salt
- Stopur
- Et varmt sted f.eks. en varm radiator
- En touch eller en label til at notere glassets nummer

OPSTIL FØLGENDE GLAS OG NOTER NUMMERET:

- Glas 1: Skal være tomt
- Glas 2: Skal være tomt, men placeres et varmt sted, f.eks. tæt på radiatoren.
- Glas 3: Skal fyldes ca. halvt op med koldt vand fra vandhanen, gør det så koldt som I kan
- Glas 4: Skal fyldes ca. halvt op med varmt vand fra vandhanen, gør det så
- varmt som I kan
- Glas 5: Skal fyldes ca. halvt op med koldt vand fra vandhanen og en teske salt røres i

Når alle glas er klar henter I isterningerne fra fryseren og putter 1 isterning i hvert glas og starter stopuret. Nu skal i bare vente og holde øje med isklumperne. Noter tiderne fra forsøget i skemaer herunder. Isklumpen skal være helt smeltet.

	GLAS	GLAS 1	GLAS 2	GLAS 3	GLAS 4	GLAS 5
TID						

DISKUSSION

Hvilken isklump smeltede hurtigst? Stemmer det overens med hvad i forventede? Diskutér hvad det betyder i den virkelige verden ud fra følgende refleksionsspørgsmål:

- Hvad betyder det for isen på land, hvis luften bliver varmere?
- Hvad betyder det for det is, der er i havet at havet bliver varmere?
- Hvad betyder det for det is, der er i havet, at havet er meget salt?
- Hvad betyder det for smeltningen af en klump is om den er i havet eller på land?

OPGAVE 1: TEMPERATURSTIGNINGER

OPGAVEBESKRIVELSE
Temperaturen på jordkloden stiger. Men hvordan ved vi det? Og hvor meget og hvor hurtigt stiger den? Og er det ens over hele verden?

Benyt linket eller søg på: 'dmi det globale klima frem til i dag'

https://www.dmi.dk/klima/temaforside-klimaet-frem-til-i-dag/det-globale-klima-frem-til-i-dag/

Se på grafen over den globale middeltemperatur

SVAR NU PÅ FØLGENDE SPØRGSMÅL:
- Hvor langt tilbage har man målinger af den globale middeltemperatur?
- Hvad viser grafens y-akse?
- Hvor meget er temperaturen steget henover hele måleperioden? (brug de tykke gennemsnitsstreger på grafen)
- Hvor meget er gennemsnitstemperaturen steget siden jeres forældre blev født? (find ud af hvilke årstal jeres forældre er født (eller gæt jer frem), og lav et gennemsnit af alle jeres forældres fødselsår for at finde et årstal i kan bruge for hele gruppen)
- Er temperaturen steget mere eller mindre i Danmark, Færøerne og Grønland, siden jeres forældre blev født? Brug links herunder:

https://www.dmi.dk/nyheder/2024/ogsaa-2023-blev-et-varmt-aar-i-store-dele-af-groenland

https://www.dmi.dk/klima/temaforside-klimaet-frem-til-i-dag/klimaet-i-gronland/

https://www.dmi.dk/klima/temaforside-klimaet-frem-til-i-dag/klimaet-pa-faroerne

https://www.dmi.dk/klima/temaforside-klimaet-frem-til-i-dag/temperaturen-i-danmark

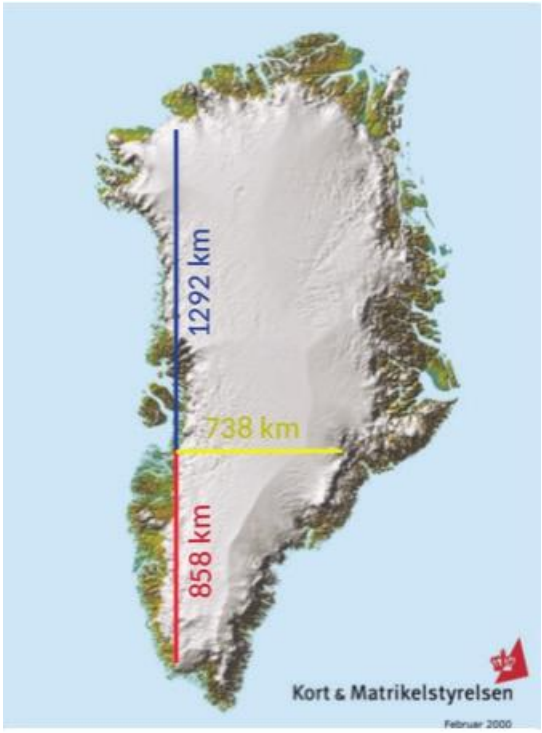
OPGAVE 2: GRØNLANDS STØRRELSE

Grønland er verdens største ø, og langt det meste af øen er dækket af et tykt lag is. Faktisk er der så meget is i hele indlandsisen at hvis den smeltede, ville verdenshavene stige med over 7 m. Lav følgende opgave for at få en bedre forståelse for Grønlands størrelse.

OPGAVEBESKRIVELSE

Hvor stor er Grønlands indlandsis?

Øvelsen kræver et atlas og en lommeregner samt internetadgang til spørgsmål 5. (På kortet vises afstande målt i google maps.)

Spørgsmål 1: Indlandsisen længde.
Se på kortet og beregn isens totale længde. Hvis du lægger indlandsisen ovenpå et Europakort, og den øverste kant hviler på Danmarks sydlige grænse, hvor langt ned vil du så komme?

Spørgsmål 2: Indlandsisens bredde.
Isens bredde er omkring 738 km. Hvis du måler 738 km ned i Europa fra Danmarks sydlige grænse. Hvor langt kommer du så?

Spørgsmål 3: Indlandsisens areal
Se på kortet over Grønland, kan I finde på en metode til at estimere Grønlands areal ved hjælp af geometri?

Hint: Til dette formål kan I få brug for formlerne:
Arealet af en firkant = højde * bredde
Arealet af en trekant = 0.5 * højde * grundlinje

OPGAVE 2: GRØNLANDS STØRRELSE (FORTSAT)

Indlandsisens præcise areal er på 1.799.850 km2.
Hvor tæt kom i på med jeres estimat? - Beregn hvor mange procent i regnede ved siden af.

Hvor mange gange større end Danmark, tror du, at indlandsisen er?
Skriv hvad du tror. Om lidt skal du regne det ud med hjælp fra din lommeregner.

Danmarks areal er ca. 42.850 km2. Hvor mange gange er indlandsisen større end Danmark (brug det præcise areal til jeres udregning)?

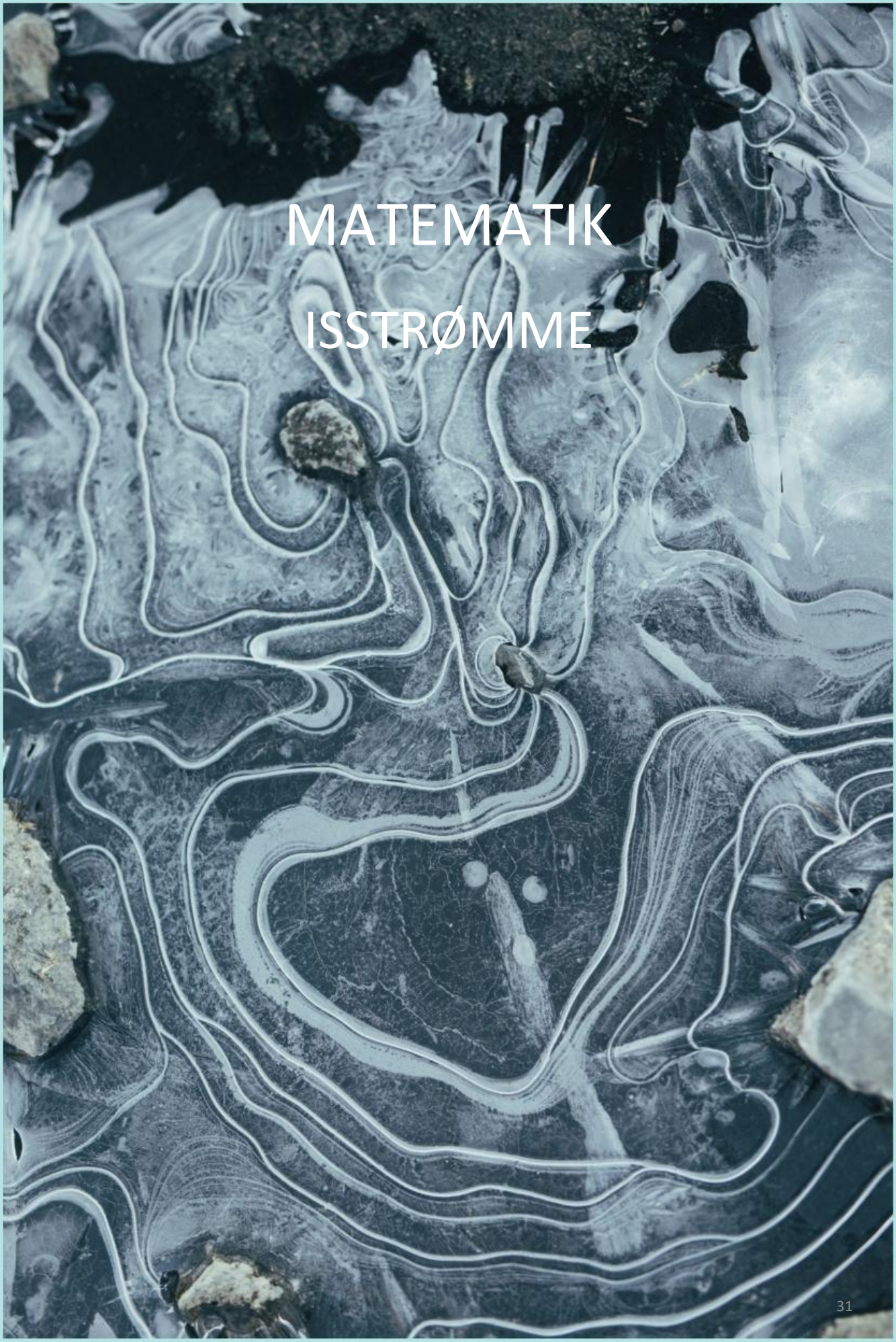
Spørgsmål 4: Indlandsisens tykkelse

Isen er mere end 3 km tyk på midten. Hvor meget er det, hvis du sammenligner med din afstand til skolen?

Spørgsmål 5: Indlandsisens volumen

Hvis hele indlandsisen smeltede, ville havet stige med 7 meter. Brug dette lille program til at finde ud af hvor meget af Danmark ville ligge under vand hvis hele indlandsisen smeltede. I øverste venstre hjørne af programmet kan du ændre stigningen i vandstanden i havene: http://flood.firetree.net/

- Forklar farver
- Zoom ind på fx Odense
- Hvad sker ved 3m havstigning og ved 7m havstigning?
- Hvornår drukner Amager?

MATEMATIK

ISSTRØMME

ELEVOPGAVER

PROBLEMFELT
Som jeres lærer lige har vist jer på videoen, så ryger der hvert år masser af is ud i havet fra gletsjere. For at kunne have overblik over hvor meget is, vil man gerne kunne udregne hvor meget det er. Det er det I skal arbejde med nu.

BESKRIVELSE AF BILLEDER
For at kunne løse opgaven skal I bruge nogle billeder fra en satellit. Dem finder i på næste side.

Først er et billede af hele gletsjeren. Der er en rød og en blå boks. De to bokse viser to områder, som der bliver zoomet ind på. I kommer kun til at bruge den røde boks. Inde i de to bokse er nogle gule og røde streger.

De røde streger viser hvor isen var den 31. juli 2018. Den gule streg viser hvor isen var rykket til den 8. august 2018.

OPGAVE 1: ISENS HASTIGHED
I skal nu finde ud af hvor hurtigt isen flyder. Til at finde ud af dette er der en række delspørgsmål

- Se på billede 1, som er et overbliksbillede : Hvilken retning flyder isen? Ud mod havet til venstre i billedet, eller ind mod land til højre i billedet?

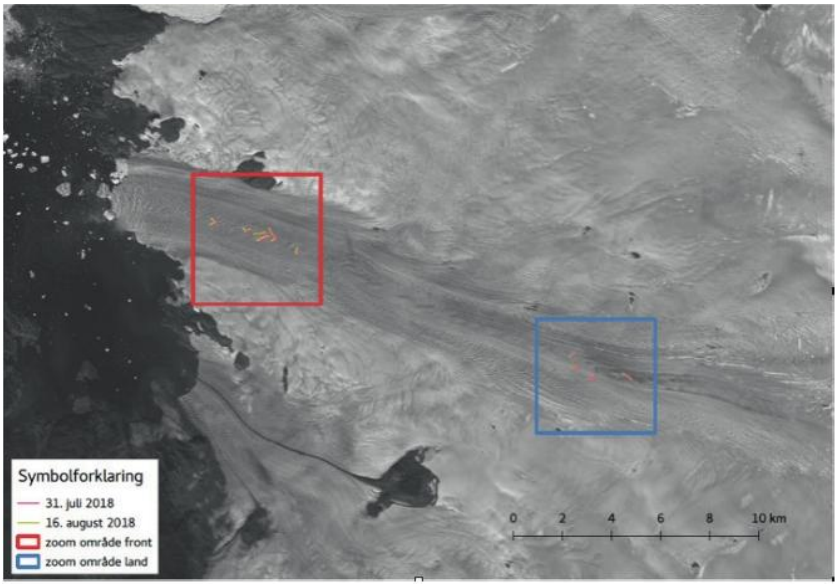
- Se på billede 2 på næste side hvor der er zoomet ind på den røde boks: Hvor langt har isen flyttet sig mellem de to billeder?
    - Brug en lineal til at måle hvor mange millimeter der er imellem de røde og gule streger på de 5 billeder.
    - Gør det for alle 5 billeder og skriv ned hvor mange millimeter isen har flyttet sig for hvert billede.
    - Så skal I omregne fra millimeter på billedet til meter i virkeligheden.
    - Det kan I gøre ved at bruge målestokken på billedet, som er nederst til venstre. Så hvis I eksempelvis målte 15 millimeter mellem de to streger på et af billeder, så mål 15 millimeter på målestokken og se hvor langt det er i virkeligheden.

Nu ved I hvor mange meter isen har flyttet sig på 8 dage. Hvis den forsætter med at flytte sig med samme hastighed, hvor meget vil den så have flyttet sig på et år?

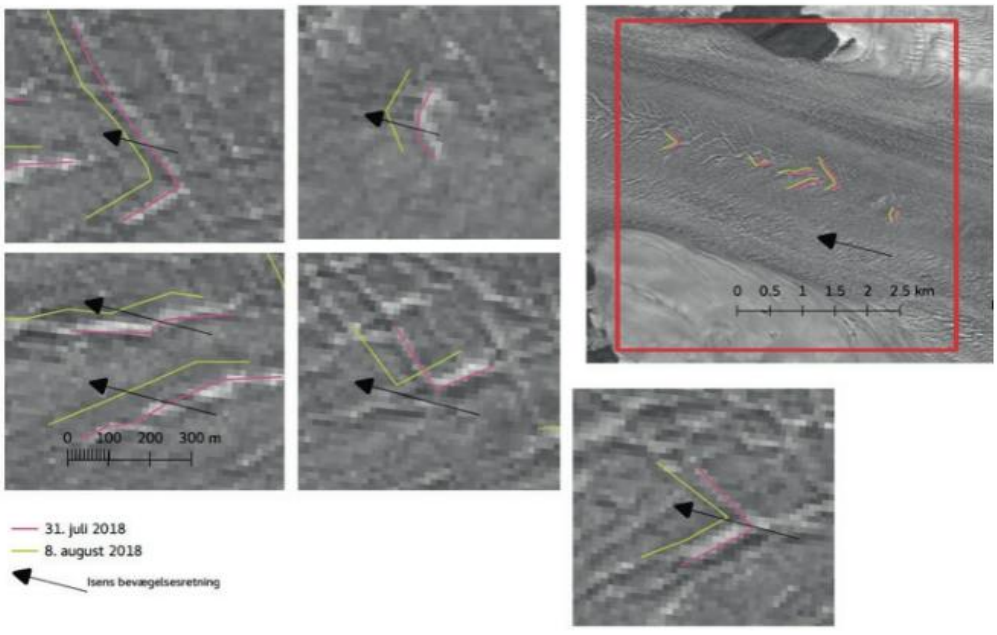
Lav en tabel som denne med plads til alle 5 billeder. Udfyld tabellen for hver af de fem små billeder med de gule og røde streger på.

BILLEDE NR.	AFSTAND I MM PÅ BILLEDET	AFSTAND I METER I VIRKELIGHEDER PA7 8 DAGE	AFSTAND PÅ ET ÅR KILOMETER PA7 365 DAGE	HASTIGHED: KILOMETER I TIMEN

BILLEDE 1

BILLEDE 2

OPGAVE 2: HVOR MEGET IS TRANSPORTERES UD I HAVET HVERT ÅR?

I skal nu udregne hvor meget is, der hvert år kommer fra gletsjeren ud i havet? Gletsjeren er 5 km bred og i gennemsnit 0.3 km dyb.

Forestil jer at isen flyder ud i havet som en isterning.
Bredden = 5 km
Højde = 0.3 km,

Længden er afstanden på et år som i målte i opgaven før, omregnet til kilometer.
I skal finde gennemsnittet af fra de fem billeder og bruge det.
Beregn et gennemsnit af jeres målinger af afstanden på et år og brug dette som længden.

Resultatet er i kubikkilometer (km3). Resultatet viser altså hvor mange blokke is, der er 1 km brede, 1 km høje og 1 km lange, som gletsjeren sender ud i havet hvert år.

I skal udregne rumfanget af isterningen. I skal bruge formlen Rumfang = højde * bredde * længde

OPGAVE 3: HVAD SVARER DET TIL I FODBOLDBANER

I kender sikkert til hvor stor en fodboldbane er. De store som man spiller 11-mands fodbold på. I skal nu udregne hvor mange fodboldbaner, der kan ligge på den is terning I har udregnet i opgave 2.

Vi siger at en fodboldbane er 100 meter lang og 50 meter bred.
Hvor mange fodboldbaner kan ligge på en isterning der er 1km bred, 1 km lang og 1 km høj?
Hvor mange fodboldbaner kan der ligge på den isterning i udregnede i opgave 2

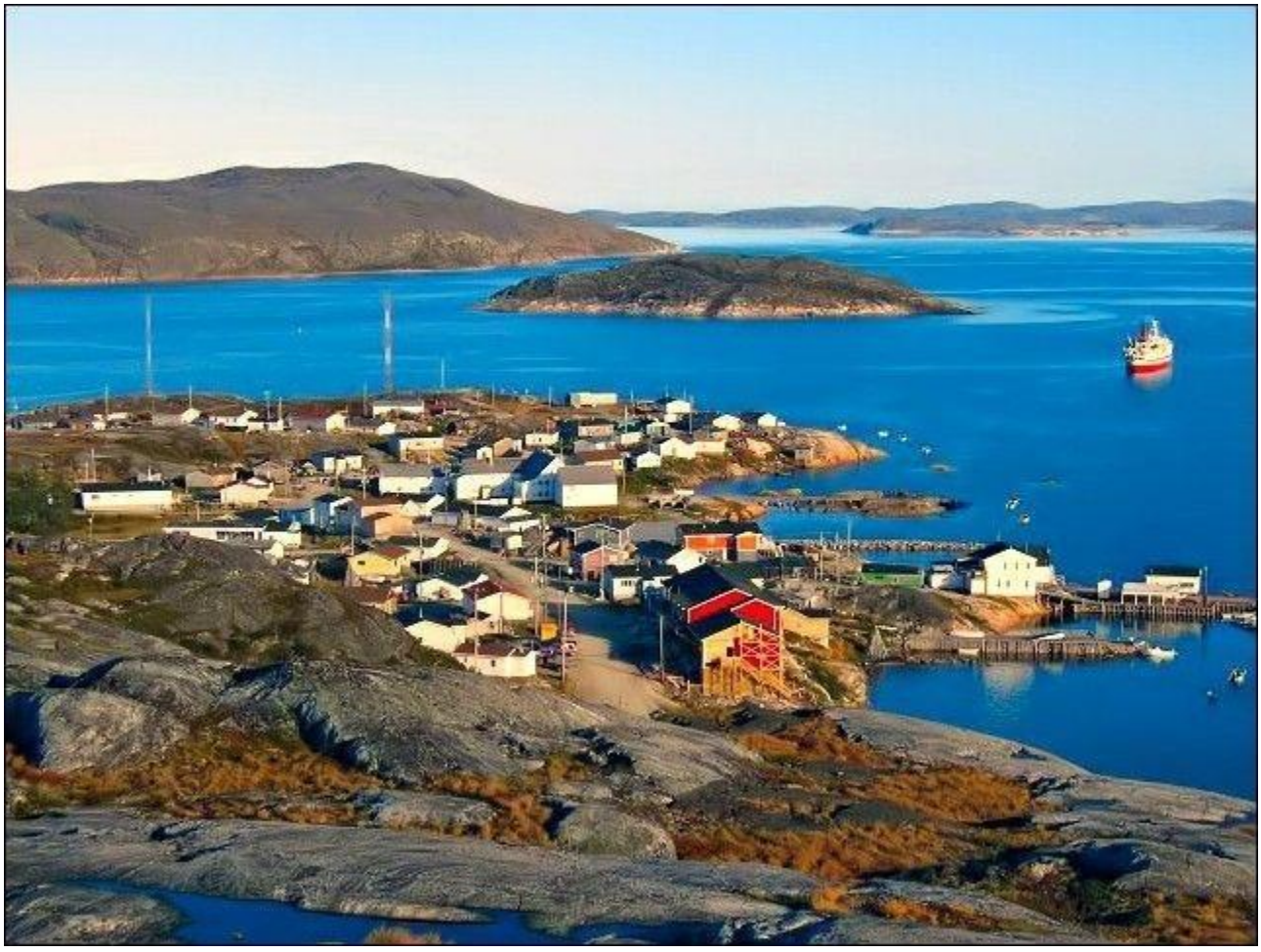

SAMMENLIGNING AF VEJRET

NYE MATEMATIKOPGAVER

KLIMAFORANDRINGER I GRØNLAND OG ARKTIS

SAMMENLIGNING AF VEJRET

Hopedale, Nunatsiavut

ELEVOPGAVE: HOPEDALE OG KØBENHAVN

I skal nu undersøge hvordan klimaet er i to byer: København og Hopedale, der ligger i Canada (Nunatsiavut)

1. Gå ind på denne hjemmeside for at se hvilke dyr der lever omkring Hopedale (Nunatsiavut):

https://nunatsiavut.com/nature-geography/

A. Hvilke dyr lever der omkring Hopedale?
B. Hvor mange af disse dyr lever omkring København? Hvorfor tror I der er denne forskel?

2. I skal nu undersøge hvilken breddegrad (altså hvor langt mod nord) København og Hopedale ligger på.

Brug hjemmesiden: https://www.google.com/maps

Der findes flere Hopedale i verden. I skal vælge den der ligger i Newfoundland i Canada.

A. Breddegrad for København: _____
B. Breddegrad for Hopedale: _____

3. Gå ind på Google Maps og se hvor de to byer ligger.
Temperaturen om vinteren er typisk mellem – 20ºC og – 30ºC. Giv et bud på hvorfor der er denne forskel.

ELEVOPGAVE: PAAMIUT OG THORSHAVN

I ved nu at Golfstrømmen har betydning for klimaet. I skal nu bruge denne viden for at gætte, hvordan vejret er i to byer: Paamiut i Grønland og Thorshavn på Færøerne.

1.Undersøg på https://www.google.com/maps hvad breddegraden er for Thorshavn og Paamiut

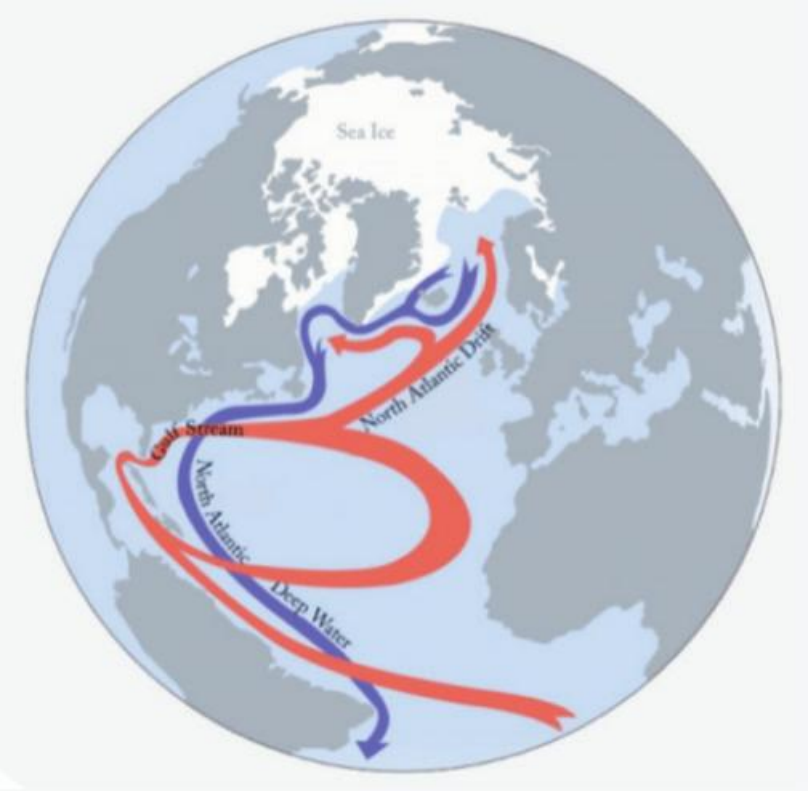
a. Breddegrad Thorshavn: _____
b. Breddegrad Paamiut: _____

2. Find deres placering på et kort og sammenlign med billedet her nedenfor af Golfstrømmens bane.

a. Ligger Paamiut i en kold eller varm havstrøm?
b. Ligger Thorshavn i en kold eller varm havstrøm?

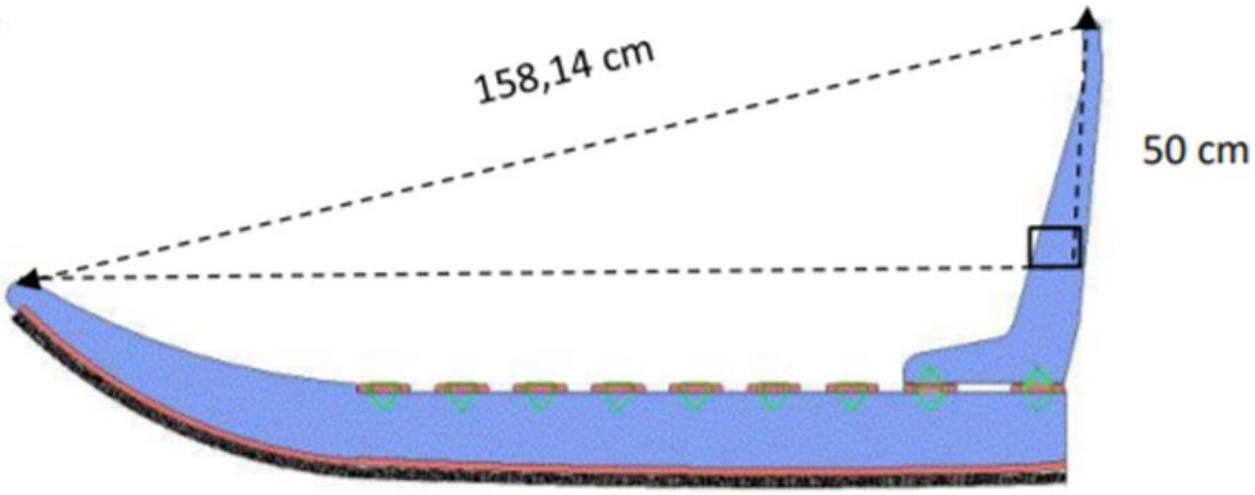
3. Når I nu i opgave 1 har fundet deres breddegrader og kigget på deres placering i Golfstrømmen i opgave 2 skal I gætte:

a. Hvilken måned er den koldeste måned de to steder?
b. Hvor ville du tage hen for at stå på skøjter?
c. Hvilken måned er den varmeste de to steder?
d. Hvilken by er varmest om sommeren?

NYE MATEMATIK OPGAVER

Henrik Fenneberg

1. Vejret i hovedstaden Nuuk, Grønland

Gennemsnitligt vejr i Nuuk, Grønland

Gennemsnitsværdier	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Maksimum temperatur	-5	-5	-5	-1	3	8	10	10	6	1	-2	-4
Minimum temperatur	-11	-11	-11	-7	-2	1	4	4	2	-3	-6	-9
Solskinstimer pr dag	0	1	3	5	6	7	6	5	4	3	1	0
Nedbør i mm pr dag	1	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2
Badevandstemperatur	0	0	0	1	1	3	4	4	3	2	1	0

Kig på skemaet og løs følgende opgaver:

Opgave 1:
A) Find gennemsnit af maksimum temperatur.

B) Find gennemsnit af minimum temperatur.

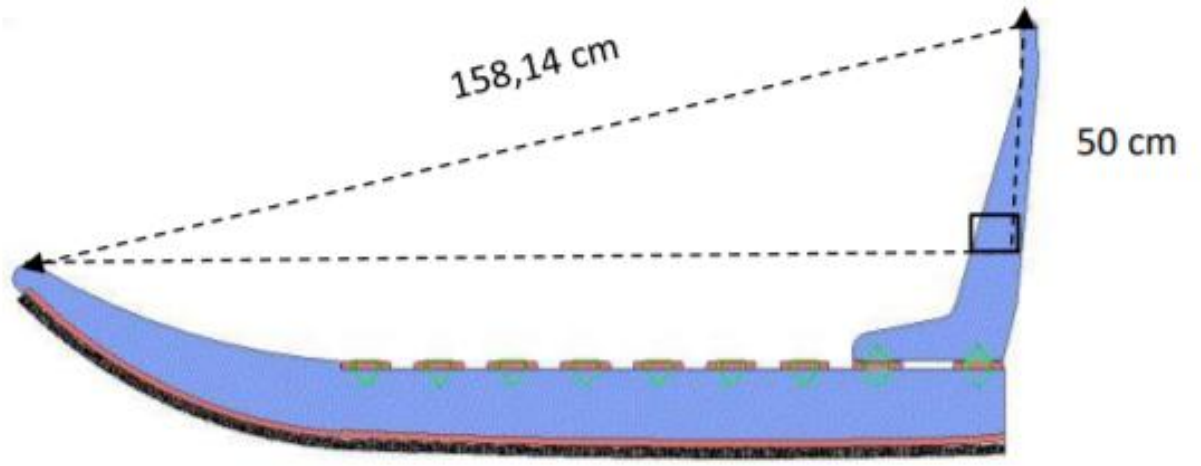
C) Hvilken måned er der flest solskinstimer?

D) Lav et skema, hvor man kan se maksimum temperatur, minimum temperatur og solskinstimer.

2. Forberedelse til en Slæderejse

Opgave 2:
En hundeslæde med kusk vejer ca. 115 kg. En slædehund kan holde til at trække ca. 10,5 kg over en afstand på 40 km.

A) Hvor mange hunde skal der til for at trække slæden?

B) Beregn længden af slæden ud fra tegningen.

På nettet kan man finde en anden hundeslæde til salg, den har følgende mål:
Længde: 210 cm.
Brede: 60 cm.
Højde: 100 cm.

C) Beregn arealet af hele slæden.

D) Vi vil gerne købe slæden, men den skal sendes i en kasse. Lav en tegning af kassen i et digitalt tegneprogram og beregn rumfanget af kassen. Angiv resultatet i m^3.

E) Hvad er det samlede overfladeareal af kassen.

3. Befolkningen i Danmark, Grønland og Færøerne

Opgave 3:

Danmark består af halvøen Jylland og 443 navngivne øer, småøer og holme, med de største øer Sjælland, Nørrejyske Ø og Fyn. Danmark har et samlet areal på 42.951 km2 og der bor 5.873.419 mennesker (2022).

A) Find befolkningstætheden i Danmark

Grønland består af øen Grønland, verdens største ø, hvor 3/4 er dækket af en iskappe. Udover det består Grønland af mere end 100 mindre øer. Grønland har et samlet areal på 2.166.000 km² og der bor 56.562 mennesker (2022).

B) Find befolkningstætheden i Grønland

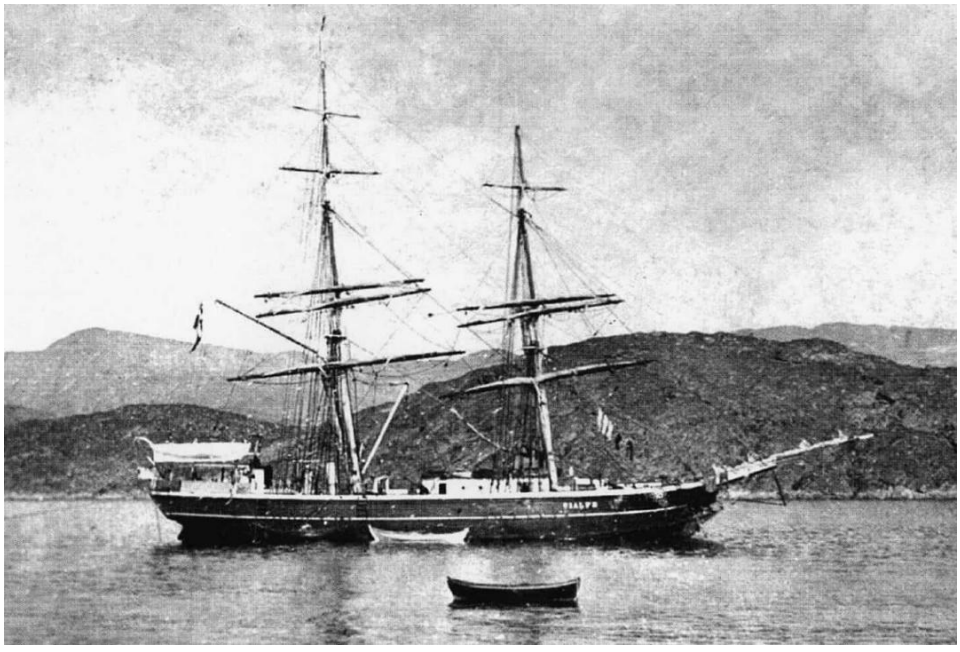
Færøerne består af 18 øer. Øerne har et samlet areal på 1.393 km2 og der bor 52.484 mennesker.

C) Find befolkningstætheden på Færøerne. Befolkning: areal = befolkningstæthed.

D) Lav i et koordinatsystem grafer der viser forskelligheden mellem befolkningstætheden i Danmark, Grønland og Færøerne.

4. Afstande mellem Danmark, Grønland og Færøerne

I gamle dage sejlede man med sejlskibe fra Danmark til Grønland og Færøerne. De sejlskibe de sejlede i på den tid, havde en gennemsnitsfart på 6,5 knob. (1knob = 1 sømil = 1,852 km/t)

Afstanden fra Danmark til hovedstaden Nuuk i Grønland er 3.347 km

Opgave 4:

A) Vis med beregning, hvor mange dage det tog at sejle turen til Grønland.

Afstanden fra Danmark til hovedstaden Thorshavn på Færøerne er 1.564 km

B) Vis med beregning, hvor mange dage det tog at sejle turen til Færøerne.

5. Isbjørne i Grønland og Får på Færøerne

I hele Arktis regner man med, at der er 20.000 isbjørne, hvoraf en stor del lever i eller besøger Grønland.

Opgave 5:

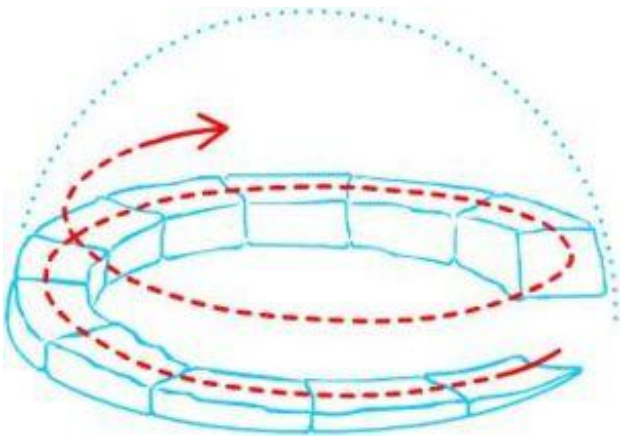
A) Beregn hvor mange procent færre isbjørne der er i Grønland i forhold til befolkning og opstil en model i Geogebra der viser det.

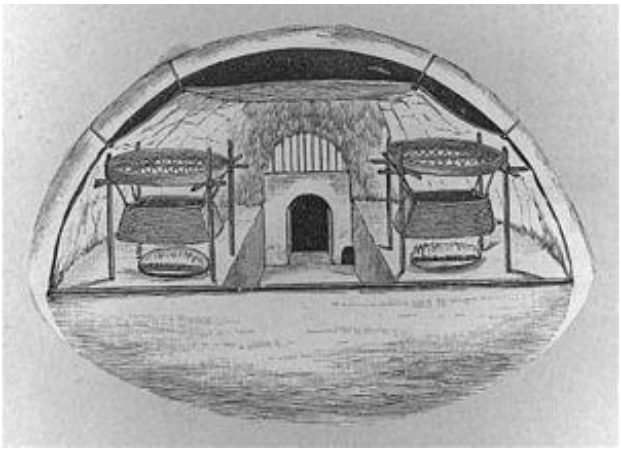
På Færøerne lever der ca. 70.000 får.

B) Beregn hvor mange procent flere får der er i Færøerne i forhold til befolkning og opstil en model i Geogebra der viser det.

6. Iglo i Grønland

Når vi her i Danmark hører ordet iglo forbinder vi det med boliger Inuitterne bor i. Det er dog en fejl. De har aldrig brugt den til bolig.

En typisk iglo er 6 meter i udvendig diameter. De isblokke de er bygget af er 1 m tykke.

Opgave 6:

A) Find den indvendige diameter.

B) Beregn rumfanget af hele igloen.

C) Beregn det indvendige rumfang i igloen.

D) Lav en tegning i Geogebra med indvendige og udvendige mål på igloen.

Det grønlandske flag hedder Erfalasorput, og betyder vores flag.

7. Det grønlandske flag

Opgave 7:

A)
Beregn arealet af det hvide cirkeludsnit. Sørg for at have alle beregninger med.
Du kan måske bruge formlen herunder.
($A = \pi \times r^2$).

B)
Beregn det samlede areal af flaget uden cirklen.

C)
Vis i Geogebra eller andet digitalt værktøj at den hvide farve er halvdelen af det samlede resultat.

8. Befolkningen på Færøerne

På Færøerne bor der 52.484 mennesker. De er fordelt på følgende måde.
91,7% færinger
5,8% danskere
0,4% islændinge
0,2% nordmænd
0,2% polakker

Opgave 8:

A)
Beregn hvor mange færinger, danskere og islændinge der bor på ørerne.

B)
Lav et diagram efter eget ønske der viser fordelingen af de 5 folkeslag.

Opgave 9:
På Færøerne er der ca. 52.484 indbyggere og ca. 70.000 får.
Beregn hvor mange får der er pr. indbygger og understøt det med en model.

KLIMAFORANDRINGER I GRØNLAND OG ARKTIS

Troels Gollander

Klimaforandringerne i Grønland og de polare områder er et rigtig godt fællesfagligt område, fordi det er let at inddrage elementer fra alle tre naturfag.

Ja, det er faktisk helt nødvendigt at inddrage faglig viden og begreber fra fysik/kemi, geografi og biologi, hvis man skal godt rundt om emnet.

Det kommer tydeligt frem, hvis man formulerer nogle arbejdsspørgsmål, der kan belyse en problemformulering.

Problemformuleringen kunne fx lyde sådan her:

Hvilke konsekvenser får klimaforandringerne for indbyggerne i Grønland?

De grønlandske børn kommer til at mærke konsekvenserne af klimaforandringerne, når de bliver voksne.

BILAG 1.11
Fællesfag

Arbejdsspørgsmål

Herunder er ni forslag til arbejdsspørgsmål – tre til hvert naturfag – der kan være med til at belyse problemformuleringen:

Biologi

- Hvilken sammenhæng er der mellem klima og plantevækst?
- Hvilke konsekvenser får klimaforandringerne for isbjørnenes levevis?
- Hvilken betydning får klimaforandringerne for fiskeriet og andre erhverv i Grønland?

Fysik/kemi

- Hvilken sammenhæng er der mellem Solens indstråling og klima?
- Hvordan opstår Jordens drivhuseffekt?
- Hvilken betydning har albedoen i forhold til den globale opvarmning?

Geografi

- Hvad er forskellen mellem klimazonerne, og hvad er specielt for områder med polarklima
- Hvilke oplysninger kan klimakort og hydrotermfigurer give om klimaet i et bestemt område?
- Hvilken betydning har Golfstrømmen for klimaet i Grønland?

Vegetationen er lav i Grønland.

Forslag til undersøgelser og øvelser

Her er nogle forslag til undersøgelser, øvelser med mere, der tager udgangspunkt i de ni arbejdsspørgsmål:

Arbejdsspørgsmål – biologi (Undersøgelser, øvelser mm.)

Hvilken sammenhæng er der mellem klima og plantevækst?

Find kort over klima- og plantebælter i atlas eller på nettet og se på sammenhængen mellem klima og plantevækst.

Bemærk, at der også forekommer ørken i de polare områder.

Udfør det klassiske forsøg med fotosyntese med vandpest. Se her:

https://www.google.dk/search?sca_esv=580067936&tbm=vid&sxsrf=AM9HkKlh9dPQCLC6fi3zfmXQXRpEjYrIvw:1699348935591&q=Fors%C3%B8g+fotosyntese+vandpest&sa=X&ved=2ahUKEwjd0J6NyLGCAxWPa_EDHbc0CrwQ8ccDegQIEBAH&biw=1600&bih=714&dpr=1.2#fpstate=ive&vld=cid:a6278b74,vid:kRuPfHafYiw,st:0

Kan I ændre forsøget, så I også undersøger, hvilken rolle temperaturen spiller?

Hvilke konsekvenser får klimaforandringerne for isbjørnenes levevis?

Læs mere om, hvordan klimaforandringerne påvirker isbjørnenes liv her:

https://videnskab.dk/naturvidenskab/et-smeltende-arktis-truer-isbjoerne-paa-eksistensen-de-fleste-kan-ikke-overleve-om-80

Diskutér: Hvad sker der, hvis der ikke længere er isflager, som sælerne kan hvile sig på?

Hvilken betydning får klimaforandringerne for fiskeriet og andre erhverv i Grønland?

Fysik/kemi

Arbejdsspørgsmål - fysik/kemi	**Undersøgelser, øvelser mm.**
Hvilken sammenhæng er der mellem Solens indstråling og klima?	Denne video (engelsk) viser fantastisk godt sammenhængen mellem Solens indstråling, klima og plantevækst. https://www.youtube.com/watch?v=oYS2Xo2vsb8 På denne side er vist et helt enkelt forsøg, hvor man let kan demonstrere betydningen af sollysets mere skrå indfaldsvinkel ved polerne: https://projekter.au.dk/havet/forloeb/forloebsoversigt/det-oplyste-hav/straaling-fra-solen/solens-straaler/
Hvordan opstår Jordens drivhuseffekt?	I denne korte video bliver Jordens drivhuseffekt vist og fortalt helt enkelt: https://www.youtube.com/watch?v=NPXVKb-k2nU&t=11s Drivhuseffekten kan vises ved hjælp af disse enkle demonstrationsforsøg: https://www.youtube.com/watch?v=1F4zdX3QBF0&t=1s https://www.youtube.com/watch?v=RSVPFaJSlEA&t=10s
Hvilken betydning har albedoen i forhold til den globale opvarmning?	https://www.youtube.com/watch?v=vw-cO_OU2Cc

BILAG 1.11
Fællesfag

Billedet viser vand i alle tre tilstandsformer – flydende i havet, fast form som isbjerge og som usynlig vanddamp luften.

Geografi

Arbejdsspørgsmål - geografi	**Undersøgelser, øvelser mm.**
Hvad er forskellen mellem klimazonerne, og hvad er karakteristisk for områder med polarklima?	**https://projekter.au.dk/havet/forloeb/forloebsoversigt/det-oplyste-hav/synligt-lys/klimazoner-og-plantebaelter**
Hvilke oplysninger kan klimakort og hydrotermfigurer give om klimaet i et bestemt område?	Videoen her viser, hvordan man kan se, hvor i verden hydrotermfiguren kommer fra: https://www.youtube.com/watch?v=cb1qNtVoFqo
Hvilken betydning har Golfstrømmen for klimaet i Grønland?	Læs mere om Golfstrømmens betydning her: https://videnskab.dk/naturvidenskab/klimaforandringerne-svaekker-golfstroemmen Demonstrationsforsøg: https://www.youtube.com/watch?v=vNoQAdgV4KY

KRISTENDOM I GRØNLAND OG PÅ FÆRØERNE

Gregers Gjersøe

PROBLEMFELT
Hvordan har kristendommen påvirket kultur og samfund i Grønland og på Færøerne?

OPGAVEBESKRIVELSE
1. Undersøg, hvordan kristendommen blev udbredt i Grønland og på Færøerne.
2. Analyser, hvordan kristendommen påvirker de religiøse traditioner og højtider i dag.
3. Overvej, hvilken rolle naturen spiller i religion og kultur i de to områder.
4. Diskuter, hvordan moderne kristendom ser ud i Grønland og på Færøerne.

HJÆLPESPØRGSMÅL TIL BESVARELSEN:
- Hvem var Hans Egede, og hvad gjorde han i Grønland?
- Hvordan kom kristendommen til Færøerne?
- Hvordan har kristendommen påvirket de lokale traditioner?
- Hvilken betydning har naturen for religiøse forestillinger?
- Hvordan ser kirkens rolle ud i dag i de to områder?

HVOR SKAL JEG FINDE MIN VIDEN?
- Brug nedenstående tekster om Hans Egede, kristendommens historie og moderne praksis i Grønland og på Færøerne.
- Besøg hjemmesider som danmarkshistorien.dk og Visit Greenland.
- Se videoer og billeder af kirker og religiøse symboler i Grønland og på Færøerne.
- Kig i bibliotekets bøger om Arktis, religion og kulturhistorie.
- Brug klassens fællesdiskussioner og noter som inspiration.

Hans Egede og kristendommen i Grønland
Hans Egede (1686-1758) var en norsk præst, som spillede en afgørende rolle i at genindføre kristendommen i Grønland. I 1721 sejlede han til Grønland sammen med sin familie og en lille gruppe hjælpere. Hans mål var at omvende de lokale inuitter til kristendommen og samtidig genoprette kontakten med efterkommere af tidligere nordboere, som menes at have levet der. Hans Egede grundlagde kolonien Godthåb, det nuværende Nuuk, og begyndte at lære det grønlandske sprog for at kunne kommunikere med inuitterne. Hans mission var dog udfordrende. Mange grønlændere var skeptiske over for hans budskaber, og hans tilstedeværelse medførte også spredning af sygdomme, som han ikke kunne kontrollere. Trods vanskeligheder blev hans indsats starten på en langvarig kristen påvirkning i Grønland.

Kristendommen på Færøerne
Kristendommen blev indført på Færøerne omkring år 1000. Dette skete sandsynligvis som en del af den generelle kristning af de nordiske lande. Ifølge traditionen var det den norske konge Olav Tryggvason, der spillede en vigtig rolle i at indføre kristendommen på øerne.
Gennem middelalderen blev der bygget flere kirker på Færøerne, og kristendommen blev en central del af det færøske samfund. De færøske traditioner og hverdagsliv er stadig præget af kristne højtider som jul og påske, men også af mindre religiøse ceremonier som bådvielser og lokale gudstjenester.

Naturens rolle i religion og kultur
Naturen spiller en vigtig rolle i både Grønlands og Færøernes religiøse og kulturelle liv. I Grønland har naturens dramatiske landskaber og dyreliv haft en dyb indvirkning på inuitternes åndelige praksisser, som ofte blev integreret i den kristne tro. For eksempel bliver kirker og religiøse ceremonier ofte placeret og planlagt med respekt for naturens kraft og skønhed.

På Færøerne er havet og de stejle klipper centrale elementer i både den daglige livsførelse og den religiøse symbolik. Traditionelle bådvielser viser, hvordan kristendommen er blevet forbundet med naturen. Desuden betragtes naturkatastrofer som storme ofte i en religiøs kontekst, hvor man søger Guds beskyttelse.
I begge samfund ses naturen ikke kun som en ressource, men også som et udtryk for Guds skaberværk, hvilket forstærker dens rolle i det religiøse liv.

Moderne kristendom i Grønland og på Færøerne
I dag spiller kristendommen stadig en vigtig rolle i både Grønland og på Færøerne, selvom den praktiseres på forskellige måder.
I Grønland er folkekirken den største kristne organisation. Mange grønlændere kombinerer traditionelle inuit-åndelige elementer med kristne ritualer. Kirken er ofte samlingspunkt for både religiøse og kulturelle aktiviteter, særligt i små samfund. Kristendommens rolle som en moralsk og social vejleder er stadig stærk, især i forhold til livets store begivenheder som dåb, bryllup og begravelse.
På Færøerne er kristendommen ligeledes central. Den evangelisk-lutherske kirke dominerer, men der er også mindre frikirker, som har stor betydning i lokalsamfundene. Frikirkerne tilbyder ofte en mere personlig og engageret form for tro, hvilket appellerer til mange. Færøske samfund er præget af en stærk religiøs identitet, og kirken spiller en vigtig rolle i både hverdagsliv og samfundsdebat.

Begge steder ser man en tendens til, at de yngre generationer udforsker andre spirituelle praksisser eller lever mere sekulære liv, men kristendommens indflydelse på kulturen og samfundets struktur er stadig markant.

INUIT MYTOLOGI OG FÆRØSKE SAGN OG MYTER

Gregers Gjersøe

PROBLEMFELT
Hvordan afspejler Grønlandsk Inuit mytologi og færøske sagn menneskers forhold til naturen?

OPGAVEBESKRIVELSE
1.Undersøg en mytologisk figur eller et sagn fra enten Grønland eller Færøerne.
2.Analyser, hvordan historien forklarer naturens rolle eller menneskers handlinger.
3.Diskuter, hvilken betydning disse myter og sagn har haft for deres respektive kulturer.

HJÆLPESPØRGSMÅL TIL BESVARELSEN:
•Hvem er Havets Moder, og hvad er hendes rolle?
•Hvordan bruges tupilakker, og hvad symboliserer de?
•Hvad er Nikurins advarsel til mennesker?
•Hvad kan vi lære om menneskets forhold til naturen gennem Sælkvinden og Kæmpen og Kællingen?
•Hvordan er myterne blevet overleveret gennem tiden?
•Hvilke fællestræk har Inuit mytologi og færøske sagn med andre kulturers mytologier?
•Hvordan kan sagn og myter bruges i dag til at skabe en større forståelse for natur og miljø?
•Hvad er forskellen på en myte og et sagn, og hvordan kan vi se dette i de nævnte fortællinger?
•Hvilken betydning har disse historier haft for kulturen i dag i Grønland og på Færøerne?
•Hvordan forklarer myter og sagn forholdet mellem mennesker og overnaturlige væsener?
•Hvordan kan man sammenligne de moralske budskaber i Inuit og færøske fortællinger?
•På hvilke måder afspejler myterne og sagnene de udfordringer, som mennesker står overfor i deres miljø?
•Hvordan kunne moderne kunst eller litteratur genfortolke disse myter og sagn?
•Hvilken rolle spiller naturen som karakter eller kraft i de nævnte fortællinger?
•Hvem er Havets Moder, og hvad er hendes rolle?
•Hvordan bruges tupilakker, og hvad symboliserer de?
•Hvad er Nikurins advarsel til mennesker?
•Hvad kan vi lære om menneskets forhold til naturen gennem Sælkvinden og Kæmpen og Kællingen?
•Hvordan er myterne blevet overleveret gennem tiden?
•Hvilke fællestræk har Inuit mytologi og færøske sagn med andre kulturers mytologier?
•Hvordan kan sagn og myter bruges i dag til at skabe en større forståelse for natur og miljø?
•Hvad er forskellen på en myte og et sagn, og hvordan kan vi se dette i de nævnte fortællinger?
•Hvilken betydning har disse historier haft for kulturen i dag i Grønland og på Færøerne?

HVOR SKAL JEG FINDE MIN VIDEN?
•Brug de tekster og billeder, som læreren har udleveret.
•Besøg hjemmesider som Kalaallit Nunaata Radioa og faroeislands.fo. og andre sider du kan finde
•Se videoer om Inuit mytologi og færøske sagn på YouTube eller relevante undervisningsplatforme.
•Læs bøger og artikler om mytologi i Arktis og Nordatlanten.
•Brug klassens noter og diskussioner som inspiration.

TEKST TIL UDLEVERING

Havets Moder (Grønland/Inuit)
Havets Moder er en central figur i Inuit mytologi, kendt som "Sedna" i mange fortællinger. Hun kontrollerer havets dyr og straffer mennesker, der bryder tabuer eller behandler naturen respektløst. Ifølge myten blev hun kastet i havet af sin far og blev til en guddom. Hendes hår bliver ofte fyldt med snavs, når mennesker bryder reglerne, og shamaner må rejse ned til hende for at rense det og genoprette balancen, så fangstdyrene kan vende tilbage.

Tupilakker (Grønland/Inuit)
Tupilakker er magiske figurer, ofte udskåret af ben, træ eller andre materialer, og bruges til at sende onde ånder efter fjender. De betragtes som farlige, da deres kraft kan vende tilbage mod skaberen, hvis de ikke bruges korrekt.

Qivittut (Grønland/Inuit) eller "de skjulte mennesker," er mystiske ånder eller væsener, der lever i ødemarken. De undgår ofte kontakt med mennesker, men kan bringe held eller ulykke, afhængigt af hvordan de behandles.

Nikurin (Færøerne)

Nikurin er et overnaturligt væsen, der bor i søer og have og er kendt for at lokke mennesker ned i vandet, hvor de drukner. Han beskrives ofte som en advarsel mod at være uforsigtig nær vandet. I nogle historier kan han forvandles til en smuk hest for at lokke sine ofre endnu tættere på faren.

Sælkvinden (Færøerne)

Sælkvinden er en magisk skabning, der kan tage sin sælham af og blive til et menneske. En mand stjæler ofte hendes sælham for at gifte sig med hende, men historien ender ofte tragisk, da hun finder sin sælham og vender tilbage til havet. Fortællingen illustrerer respekt for naturens frihed og menneskets forhold til det overnaturlige.

Kæmpen og Kællingen (Færøerne)

Ifølge myten forsøgte Kæmpen og Kællingen at trække Færøerne tilbage til Island med et reb. Men de blev forvandlet til sten af solen, inden de kunne fuldføre deres plan. Deres stenformationer står stadig og er en påmindelse om naturens kraft.

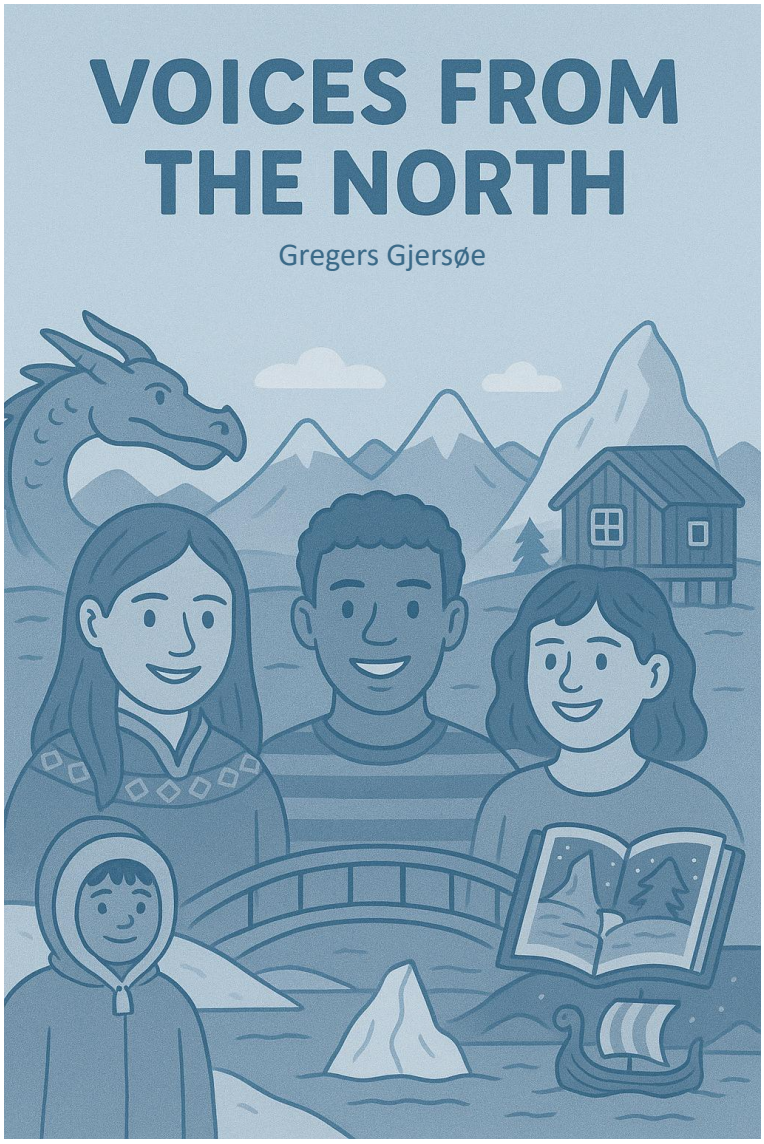
ENGELSKUNDERVISNING

Youth Life & Identity

Climate Change in the Arctic

Stories & Myths

Exploring Life Across Greenland, the Faroe Islands and Denmark

Introduction
Welcome to this English module about life across Greenland, the Faroe Islands and Denmark.

In this module, you will explore the everyday experiences, stories and challenges of young people living in three very different countries — from Arctic ice and North Atlantic cliffs to Danish cities and coastlines.
Even though the landscapes, languages and traditions are not the same, young people across the North share many of the same questions:

Who am I? What shapes my identity? What does my future look like?
And how can we understand each other better when we rarely meet in person?

In this module, you will work with four main themes:

Youth Life & Identity
– What is everyday life like in different parts of the North?
– How does place shape who we are?

Climate Change in the Arctic
– How is the Arctic warming?
– What changes can young people already feel?

Stories & Myths
– What can old stories teach us about values, fear, respect and courage?
– Why do myths still matter today?

Exploring Life Across Greenland, the Faroe Islands and Denmark
– How can we look beyond stereotypes?
– What can we learn by listening to each other's stories?

Throughout the module, you will read texts, discuss questions, and work creatively with ideas about identity, climate, culture and community.

There are no right or wrong answers — the goal is to be curious, open-minded and ready to see the North Atlantic through new eyes.

By the end of this course, you will hopefully have a deeper understanding of how young people live, think and dream across three connected parts of our shared world.

About the Texts and the Reflection Questions
In this module, you will read **four short texts**. Each text focuses on a different part of life in Greenland, the Faroe Islands and Denmark. Together, they give you a broader picture of how young people across the North live, think and experience the world.

After each text, you will find reflection questions.
These questions are here to help you think deeper, compare perspectives and talk about your own experiences. There are no "correct" answers — the important thing is to be curious, honest and open-minded.

Here is a short overview of the four texts:

Text 1 – Growing Up Across the North
This text looks at everyday life for young people in three very different places.
You will explore how place, nature and community shape identity — and how stereotypes can sometimes get in the way.
The reflection questions help you think about your own identity, your daily life, and how it compares to life in other parts of the North Atlantic.

Text 2 – The Arctic is Changing: Voices from the Next Generation
This text focuses on climate change in the Arctic and how young people experience these changes in different ways.
The reflection questions invite you to discuss climate worries, responsibilities and possible solutions — and to imagine the future of your own community.

Text 3 – The Hidden North: Stories & Myths
This text introduces traditional stories and myths from Greenland, the Faroe Islands and Denmark.
You will look at why people tell stories, and what myths can reveal about culture, values and imagination.
The reflection questions encourage you to explore the meaning behind myths and to think creatively about retelling or modernising them.

Text 4 – Bridging Three Worlds
This text ties the three countries together.
It explores how young people can learn from each other, break stereotypes and build connections across borders.
The reflection questions help you consider how we understand each other, what brings us together, and what kind of future you would like to see between the three countries.

What to keep in mind as you read
Try to picture the lives of young people in each country.
Think about what feels familiar — and what feels new.
Use the questions to connect the texts to your own experiences.
Share your ideas with your classmates.
Most importantly: be open and curious.
By working through the texts and questions, you will get a clearer sense of how the North Atlantic is connected — and how your own voice is part of that story.

You will find the four texts and questions on the next pages

TEXT 1 — "Growing Up Across the North"
(Focus: Youth life, identity & cross-Nordic perspectives)

In Greenland, the Faroe Islands and Denmark — young people grow up in very different landscapes but often share similar dreams. A teenager in Nuuk might begin the morning looking at the mountains and the sea ice. A student in Tórshavn walks to school with the wind blowing in from the Atlantic. And a pupil in Copenhagen might cycle through a busy city full of cafés, buses and bikes.

Even though daily life looks different, many young people think about the same things: friendships, school, family, climate change, and how to become the person they want to be.

Identity is shaped both by where you live and what you experience. In Greenland, nature often plays a strong role: the land, the ice, the darkness of winter and the brightness of summer.

In the Faroe Islands, many young people feel closely connected to the sea, the hills and to local traditions.

In Denmark, students may feel part of a more international, urban world.

Across all three places, young people are aware of climate change. Melting sea ice, stronger storms and warmer winters are no longer distant problems — they are part of everyday conversations.

Many feel a responsibility to protect the Arctic for future generations.
And when students from the three places meet — in real life or online — they often discover that stereotypes fall apart.

Life in the Arctic is more modern and creative than some imagine. Life in Denmark is not always as easy and comfortable as others think.

By sharing stories, young people gain a fuller picture of each other — and of themselves.

Stereotypes are simple ideas people have about a group of people — ideas that are often not true. It's when we think everyone from a group is the same, even though people are actually different and unique. Examples: "All Greenlanders love fish" - "All Danes are tall" - "All teenagers are lazy". These are stereotypes — and they can be unfair, because they don't fit everyone.

Questions to Text 1: "Growing Up Across the North"

Understanding daily life and identity
What parts of daily life in your own country shape who you are?
How do landscapes (cities, mountains, ocean, ice) influence young people's identity across Greenland, the Faroe Islands and Denmark?
Which similarities do you notice between youth life in Greenland, the Faroe Islands and Denmark?
What differences do you find most interesting or surprising?
Do you think young people today want similar things no matter where they live? Why or why not?

Breaking stereotypes
What stereotypes do young people from the three places sometimes have about each other?
Where do these stereotypes come from (media, stories, lack of knowledge)?
What could help young people understand each other better?

Reflection
If you could spend one month in Nuuk, Tórshavn or Copenhagen, which place would you choose — and why?
How would this experience change your view of Greenland, the Faroe Islands, Denmark?

Ilulissat, Greenland. Photo Rino Rasmussen

TEXT 2 — "The Arctic is Changing: Voices from the Next Generation"
(Focus: Climate change, youth perspectives, identity)

The Arctic is warming faster than any other region in the world. For young people in Greenland and the Faroe Islands, this is not just something they read about in textbooks — they see and feel the changes in their own communities. Hunters talk about thinner sea ice and shifting animal migrations. Fishermen notice new species arriving as the oceans warm. Storms come more often and with more force.

For young people in Denmark, climate change is also real but often experienced differently: through rising temperatures, flooding after cloudbursts, or new conversations about how to live more sustainably.

Many Danish students feel connected to the Arctic because it is part of the Kingdom of Denmark — and because what happens in the Arctic affects the entire planet.

Identity and climate are connected. When young people talk about their futures, they often wonder: *What will my home look like in 20 years? Will traditions survive? Will new opportunities emerge?*

At the same time, young people across Greenland, the Faroe Islands and Denmark are becoming important voices in the climate debate. They join protests, create local initiatives, and share ideas on social media. Some say: "We live in the Arctic — we should be heard." Others say: "We must understand each other better to solve this together."

Climate change can feel frightening, but it also brings young people across the North closer together — united by a shared responsibility for the future.

The Kingdom of Denmark is made up of three countries that belong together: Denmark, Greenland and the Faroe Islands. They have the same monarch and are connected through history, law and cooperation. Greenland and the Faroe Islands have self-government, which means they make many of their own decisions, while Denmark handles things like foreign affairs and defense. So the Kingdom of Denmark is one Kingdom with three different countries, each with its own culture, language and identity.

Questions For Text 2: "The Arctic is Changing: Voices from the Next Generation"

Understanding the changes
What signs of climate change are mentioned in the text?
Which changes affect Greenland and the Faroe Islands most?
How do young people in Denmark experience climate change differently?

Personal responsibility
What climate-related worries do young people across the Realm share?
Do you think young people can influence climate politics? Why or why not?
What small actions can students take to help the climate in their daily lives?

Future thinking
How might climate change affect traditions, culture and identity in the future?
What opportunities could appear as the Arctic changes?
Imagine you are 30 years old: how might your home look different because of climate change?

Reflection
Why is climate change an issue that connects all three places?

Klaksvik, Faroe Islands. Photo Wikimedia Commons

TEXT 3 — "Myths, Stories and the Hidden North"
(Focus: Storytelling, culture, identity, misconceptions)

Long before climate science and satellite images, the people of the North explained the world through stories.

In Greenland, children grew up hearing about **The Mother of the Sea**, who punishes humans if they do not respect the animals and the sea.
In the Faroe Islands, the story of the **Seal Woman** reminds listeners to value freedom and kindness.
In Denmark, old Nordic myths tell of giants, gods, and humans trying to make sense of nature's power.

Today, young people still know these stories — not only as tales from the past but as part of their cultural identity. Myths explain values: respect, courage, community, responsibility. They also show how closely connected the three regions are.

Many themes appear across the North: the struggle between humans and nature, the importance of family, and the belief that the world is full of forces we do not fully understand.

When young people in Denmark read Greenlandic or Faroese myths, they often discover a different side of the Arctic — one that is creative, emotional and deeply human. It challenges the stereotype of the Arctic as only ice and cold. And when young people in Greenland or the Faroe Islands read Danish stories, they might realise that Denmark also has a long tradition of imagination and storytelling.

Myths help students look beyond stereotypes and see the people behind the stories. And when they share these tales with each other, they build a new kind of understanding — one that connects the whole North Atlantic family.

A myth is an old story that people told to explain things they didn't fully understand — like nature, the weather, or why the world looks the way it does. Myths often include supernatural beings such as spirits, gods, animals that can talk, or magical creatures. They are not meant to be true in a factual way, but they teach lessons, show values, and help us understand how people in the past saw the world.

Questions for Text 3: "Myths, Stories and the Hidden North"

Understanding myths
Which myths do you know from your own country or family?
What message or lesson do myths usually try to teach?
Why have people always used stories to explain nature?

Comparing cultures
What similarities exist between Greenlandic, Faroese and Danish stories?
What differences reflect the landscapes and history of each place?
How do myths help people understand themselves and their culture?

Creativity & imagination
If you could retell one myth from another country, which one would you choose — and why?
How could you modernise a myth to make it relevant for young people today?

Reflection
How can reading myths from another culture help reduce stereotypes?
Why do stories remain important even in a modern, digital world?

Århus, Denmark Photo: Wikipedia

TEXT 4 — "Bridging Three Worlds: A New Generation of the North"
(Focus: community, identity, myths, climate & breaking stereotypes)

The Kingdom of Denmark stretches across three very different countries: the wide Arctic landscapes of Greenland, the green mountains rising from the sea in the Faroe Islands, and the flat, urban, fast-moving life of Denmark.

For young people growing up today, these landscapes shape not only their everyday routines but also their sense of who they are.

A student in Ilulissat may feel the presence of history every time they look at the icefjord, knowing that their ancestors lived in close connection with the sea and the land.

A young person in Klaksvík might feel proud of their deep-rooted traditions, songs and stories passed down through generations.

A teenager in Århus may feel connected to music, global youth culture, technology and the fast-changing modern world.

But despite these differences, young people in all three places share an important question: *How can we understand each other better?*

Many have never visited the other parts of the Kingdom of Denmark, and stereotypes can easily grow.

Some Danish students imagine the Arctic as only ice, dogsleds and small settlements.

Some young Greenlanders or Faroese may imagine Denmark as a place where everything is easy, modern and problem-free.

Reality, of course, is far more complex — and much more interesting.

Climate change is one of the forces pushing these three countries closer together. As the Arctic warms, it affects sea levels, storms, fish stocks and weather patterns not only in Greenland and the Faroe Islands but also in Denmark.

Young people are beginning to realise that they share the same future — and the same responsibility.

Stories and myths can also help build bridges. When students read about the Seal Woman, The Mother of the Sea, they begin to understand how people in the North have always tried to make sense of nature's power. These stories give a glimpse into the values that shape communities: respect, resilience, courage and cooperation.

The next generation — today's students — may be the ones who finally build a deeper understanding across Greenland, the Faroe Islands and Denmark. Their voices, ideas and stories can connect the three countries in new ways.

When they listen to each other, challenge old perceptions and share their own experiences, they create something powerful: a shared North Atlantic identity that is modern, diverse and full of possibilities.

Questions for Text 4: "Bridging Three Worlds: A New Generation of the North"

Understanding each other
Why do young people sometimes misunderstand life in other countries?
What are some common misconceptions within the Kingdom of Denmark?
How do travel, school projects and online meetings build better understanding?

Identity across borders
What does it mean to belong to a community that stretches across three very different regions?
Do you think young people today feel more or less connected across The Kingdom of Denmark than earlier generations?
How can sharing personal stories help create a shared understanding?

Connection to climate & culture
How does climate change force the three countries to cooperate?
How do myths, stories and traditions help connect young people across borders?

Reflection
What can you personally do to understand young people in the other parts of the Kingdom of Denmark better?
What kind of North Atlantic future would you like to see?

Ending the Module
You have now reached the end of this module about life across Greenland, the Faroe Islands and Denmark.

Throughout the texts and activities, you have explored how young people grow up in different places, how climate change affects the Arctic, how myths shape culture, and how we can understand each other better across borders.

By reading, discussing and reflecting, you have hopefully gained **a deeper understanding of how young people live, think and dream** in all three countries.

You may have discovered things that surprised you, things that felt familiar, and things that made you curious to learn more.

Most importantly, we hope this module has shown you that even though Greenland, the Faroe Islands and Denmark each have their own languages, landscapes and traditions, young people across the North share many of the same hopes, fears and questions about the future.

Thank you for your work, your ideas and your curiosity — the conversations you have started here can help build stronger connections across the North Atlantic in the years to come